

Obsah

I. Základné údaje o navrhovateľovi	3
I.1 Názov	3
I.2 Identifikačné číslo	3
I.3 Sídlo	3
I.4 Oprávnený zástupca navrhovateľa	3
I.5 Kontaktná osoba a miesto konzultácie	3
II. Základné údaje o navrhovanej činnosti	3
II.1 Názov	3
II.2 Účel	3
II.3 Užívateľ	3
II.4 Charakter navrhovanej činnosti	4
II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti	4
II.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti	4
II.7 Termín začatia a ukončenia činnosti	4
II.8 Opis technického a technologického riešenia	4
II.9 Zdôvodnenie potreby činnosti v danej lokalite	8
II.10 Celkové náklady	9
II. 11 Dotknutá obec	9
II.12 Dotknutý samosprávny kraj	9
II.13 Dotknuté orgány	9
II.14 Povoľujúci orgán	9
II. 15 Rezortný orgán	9
II.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov	9
II.17 Vyjadrenie o vplyvoch zámeru presahujúcich štátne hranice	9
III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia	10
III.1 Charakteristika prírodného prostredia	10
III.2 Krajina, stabilita, ochrana, scenéria	16
III.3 Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty	18
III.4 Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia	22
IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie	25
IV. 1 Požiadavky na vstupy	26
IV. 2 Údaje o výstupoch	29
IV.3.Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie	29
IV. 4. Hodnotenie zdravotných rizík	31
IV. 5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a na chránené územia	31
IV. 6.Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového pôsobenia	32
IV. 7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice	32
IV. 8 Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyv s prihliadnutím na súčasný stav živ. prostredia v dotknutom území	32
IV. 9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti	33
IV. 10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov	

navrhovanej činnosti na životné prostredie	33
IV.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala	34
IV. 12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územno plánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými dokumentmi	34
IV.13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov	34
V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu	35
VI . Mapová a iná obrazová dokumentácia	37
VII. Doplnujúce informácie k zámeru	38
VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru	38
IX. Potvrdenie správnosti údajov	39
1. Meno spracovateľa zámeru	39
2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa	39

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I. 1. Názov: Gazdovstvo Čížatice, a.s.

I. 2. Identifikačné číslo organizácie: IČO : 36 864 501

I. 3. Sídlo: Čížatice 149, 044 47 Čížatice

I. 4. Oprávnený zástupca obstarávateľa: Ing. Jozef Mičúch - predseda predstavenstva

I.5 . Informovaná kontaktná osoba: MVDr. Ján Miško, tel.č.0905 175 831
email:misko.jan@gmail.com

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE

II. 1. Názov: Teplovodné rybné hospodárstvo Valaliky

II. 2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti je zmena funkčného využitia existujúcej haly, ktorá pôvodne slúžila ako teľatník, na chov rýb. Stavebné úpravy pozostávajú z úpravy vnútornej dispozície, vodoinštalácií, kanalizácie, elektroinštalácii a kúrenia.

Zoznam činností podliehajúcim posudzovaciemu konaniu v zmysle prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov :

Časť 11: Poľnohospodárska a lesná výroba

Rezortný orgán : Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

P. č.	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A Povinné hodnotenie	Časť B Zisťovacie konanie
2	Intenzívny chov rýb		Bez limitu

V areáli prevádzky nebudú prebiehať iné činnosti, ktoré svojim rozsahom napĺňajú prahové hodnoty podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

II.3. Užívateľ

Gazdovstvo Čížatice a.s., Čížatice, 149, 044 47 Čížatice

II.4. Charakter navrhovanej činnosti

Zámerom investora je využitie priestorov v existujúcej hale na umiestnenie technológie na intenzívny chov rýb v nádržiach. Jedná sa o novú činnosť.

II.5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

parc. č.: 1281

k. ú. Valaliky

Kraj : Košický

Okres : Košice - okolie

Pozemok s halou sa nachádza v areáli bioplynovej stanice mimo zastavaného územia obce.

II.6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

II.7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Začatie prevádzkypo vydaní príslušných povolení

Termín ukončenia prevádzky nie je stanovená

II.8 Opis technického riešenia

Chov rýb v špeciálnych objektoch nerybníčného typu je novým odvetvím v rybárstve, vyznačuje sa s vysokou intenzitou výroby v obmedzenom priestore pri optimálnej kvalite vody a ďalších technologických parametrov intenzívneho chovu rýb.

Sumeček africký – je hospodársky zaujímavou rybou pre intenzívny chov na celom svete. Pochádza z Afriky a juhozápadnej Ázie. Pre jeho chov je optimálna teplota 26 -32 °C, pričom znáša krátkodobý pokles teploty na 18 °C. Sumeček dokáže veľmi efektívne zhodnotiť vysoko kvalitné krmivo. V optimálnych podmienkach je rast násady sumečka na úrovni 2-5 g denného prírastku kusovej biomasy. Nie je náročný na obsah rozpustného kyslíka vo vode, nakoľko polovicu svojej potreby je schopný zabezpečiť zo vzduchu. Dobre znáša silne zhustené obsádky až do celkovej biomasy 300 ks/m³. Konzumnú veľkosť 1200-1500g dosahuje za 350 dní. Vyskladnenie rýb na rozrábku je v tržnej živej váhe cca 1,5 kg.

Hala je prízemná v tvare obdĺžnika :

zastavaná plocha: 763, 61 m²

zastavaný objem: 2 717,73 m³

Umiestnenie prevádzky nevyžaduje výstavbu nových konštrukcií ani zásah do jestvujúcich nosných stien. Hala sa iba rozdelí murovanými priečkami na viac častí, kde takto vzniknuté priestory dostanú funkciu skladov. V priestore haly sa plánuje umiestnenie recirkulačného akvakultúrneho systému na chov sumčeka afrického. V hlavnej prevádzkovej hale budú umiestnené chovné nádoby, sedimentačné nádoby, prečerpávacie a iné nádrže a iné technologické zariadenia.

Stavba pozostáva z jednopodlažného, nepodpivničeného objektu o pôdoryse 72,725 x 10,500 m so sedlovou strechou, ktorý v predchádzajúcich rokoch bol využívaný ako ťelatník. Strešná konštrukcia je tvorená oceľovými priehradovými väzníkmi a drevenými krokvami, strešná krytina je z trapézového plechu.

Prestavba objektu začne búracími prácami, tie sa budú vykonávať elektrickými búracími kladivami, podľa výkresovej dokumentácie.

Fasáda objektu bude zateplená PUR panelmi hr. 100 mm (farba podľa investora).

Pôvodné okná budú vymenené za okná z plastových profilov s tepelnoizolačným dvojsklom. Vymenené budú aj všetky vonkajšie a vnútorné dvere so zárubňami a garážové brány.

Elektroinštalácie sa prevedú podľa potreby osadenia svietidiel, spínačov a zásuviek.

Svetlá výška v priestore chovu je 2,95 m.

V hygienických priestoroch je keramická dlažba. V ostatných priestoroch je betónová podlaha opatrená protišmykovým náterom. Hala bude vykurovaná vykurovacími telesami teplom z kogeneračnej jednotky bioplynovej stanice. Vetranie haly je zabezpečené prirodzene 2 oknami a ventilátormi.

Odvod splaškových odpadových vôd z priestorov zázemia bude existujúcim kanalizačným vedením do pôvodnej žumpy. Plastový žľab v miestnosti s nádržami na chov rýb vyústi do sústavy troch betónových sedimentačných nádrží, z ktorých sa bude tuhý odpad (dendrit a zvyšky potravy pre ryby) odčerpávať a spracovávať vo fermentore v susednej bioplynke. Odpadová voda z technológie prevádzky bude odvedená samostatnými potrubiami do 3 vonkajších sedimentačných nádrží. Táto voda sa využije v bioplynovej stanici na zriadenie substrátu pri technologickom procese.

Na príľahlom pozemku bude vykopaná retenčná nádržo rozmeroch 60 x 25 x 1,5m, ktorá bude zásobovaná prebytočnou vodou zo sedimentačných nádrží.

Plôdiky sa budú odchovávať priamo na rybnom hospodárstve. Na prepravu plôdikov na farmu je určená špeciálna prepravná termonádoba. Následne budú premiestnené do výkrmových nádob podľa plánu a disponibility. Kŕmenie plôdika je riadené špeciálnym optimalizačným programom, ktorý na základe deklarovaných nutričných parametrov krmiva (min.45 % bielkovín resp.15 % tuku) vyráta kŕmnu dávku na kus a deň, resp. kumulatívne na jednu chovnú nádobu. Každý deň sa navažuje príslušná denná kŕmna dávka, ktorá cez automatizované kŕmitko dávkuje 6-10 x denne adekvátne množstvo na danú nádobu v závislosti od veku rýb. Každá chovná nádobá má vlastné kŕmitko. V závislosti od množstva naskladnenej biomasy a kvality vody sa 1 – 2 x denne vymieňa voda v sedimentačných nádobách.

Prípravu dennej kŕmnej dávky zabezpečuje zodpovedný zamestnanec farmy, ktorý pravidelne kontroluje správanie rýb, odstraňuje prípadne uhynuté ryby, vykonáva kontroly kvality vody a sanitáciu technologických zariadení a prostredia.

Vyskladnenie rýb na rozrábku je v tržnej živej váhe cca 1,5 kg.

Popis technológie

Definícia a materiálové zloženie recirkulačného akvakultúrneho systému (RAS) v chove sumčeka afrického (*Clarias gariepinus*). Recirkulačný systém je charakteristický tým, že voda je po prietoku odchovnými nádržami prečerpávaná späť do systému a po biologickom vyčistení prípadne po ďalšej úprave fyzikálno-chemických vlastností je voda späť využitá v chove rýb. Dôležitým parametrom úrovne celého recirkulačného systému je pomer recirkulovanej vody a novej pritekajúcej vody do systému vyjadrovaného tzv. stupňom recirkulácie. Recirkulačný systém pre chov rýb predstavuje kontinuálnu výrobu kvalitného rybieho mäsa v ekologicky čistej bezodpadovej technológii, bez negatívneho vplyvu na životné prostredie.

Faktory upravujúce kvalitu vody

Chov rýb v špeciálnych objektoch závisí od celého radu biotechnologických faktorov, predovšetkým však je podmienený spôsobom úpravy kvality vody. Dominantným faktorom riadenia kvality vody je jej optimalizácia fyzikálno-chemických vlastností, tak aby vyhovovali požiadavkám odchovávaných rýb. Používajú sa hlavne biologické metódy čistenia, ktoré v niektorých prípadoch umožňujú zlepšiť kvalitu vody tak, že svojimi parametrami zodpovedajú kvalite pitnej vody.

Prevádzka chovu rýb sumčeka afrického je vybavená recirkulačným akvakultúrnym systémom.

V hale na chov trhových rýb o ploche 236, 91 m² bude 8 ks nádob na chov rýb a v susednej miestnosti o ploche 68,76 m² liaheň a odchovňa násad.

Nádrže sú v sklolaminátovom prevedení. Jedná sa o materiály prednostne určené pre vodárenský a potravinársky priemysel. Všetky technologické zariadenia budú napojené na inžinierske siete. Nad nádržami sú osadené násypné koše, z ktorých je zabezpečené kŕmenie rýb granulovaným krmivom. Sklad krmív o ploche 34,11 m² je vybavený paletami na uloženie špeciálneho krmiva vo veľko objemových vreciach, dreveným regálom na uloženie ručného náradia, digitálnou priemyselnou váhou, teplomerom na meranie vlhkosti a teploty. Manipulácia s paletami s veľko objemovými vrecami je zabezpečená paletovacím vozíkom. Voda je po prietoku odchovnými nádržami prečerpávaná do systému a po biologickom vyčistení je voda späť využitá na chov rýb. Dôležitým parametrom úrovne celého recirkulačného systému je pomer recirkulovanej vody a novej pritekajúcej vody do systému. Pri maximálnej prevádzke týždenne sa dopĺňa cca 8 m³ vody špeciálnym potrubím zo sedimentačnej nádoby. Filtračné médium sa skladá z kostry, kovovej podložky a filtračnej výplne ktorá je z polypropylénu. Uvedený materiál je všeobecne akceptovaný ako nepresakujúci, ktorý sa z tohto dôvodu využíva v recirkulačnom akvakultúrnom systéme. Celý biofilter je potiahnutý navyše robustnou špeciálnou PVC fóliou. Prepojenie jednotlivých komponentov sa rieši klasickými PVC potrubiami. Prečerpávanie je zabezpečené samospádom resp. čerpadlom. Celý použitý materiál v recirkulačnom akvakultúrnom systéme zodpovedá požiadavkám ES (EG Nr.178/2002).

Podľa vyhlášky č. 230/1998 Z. z. Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky z 9. júna 1998 o chove hospodárskych zvierat a o usmrcovaní jatočných zvierat sú pri prevádzke nevyhnutné nasledovné úkony:

§ 60 Denná kontrola

- (1) Denná kontrola rýb sa vykonáva aj vtedy, ak sa v chove používajú automatické kontrolné zariadenia.

- (2) Pri dennej kontrole sa sleduje správanie rýb vo vode, únikový reflex, prijímanie krmiva a zmeny spôsobu plávania.
- (3) Pri individuálnej kontrole rýb po vylovení z vody sa sleduje obranný, chvostový a očný reflex, zmeny farby tela, tvar tela, tvar a stav plutiev, kože, žiabier, očí, močovo-pohlavnej bradavky a ritného otvoru.

§ 61 Priestory na chov rýb

- (1) Priestory na chov rýb musia zodpovedať biologickým potrebám jednotlivých druhov rýb s prihliadnutím na hustotu sádky a vekové kategórie a musia umožňovať dennú kontrolu chovaných rýb; musia mať prívod kvalitnej a zdravotne neškodnej vody.
- (2) Na liečenie chorých rýb treba mať pripravený karanténny alebo izolačný rybník so samostatným prítokom a odtokom vody mimo sústavy priestorov na chov. Ak to nie je možné, umiestni sa na konci sústavy priestorov na chov. Rybník treba pravidelne čistiť.

§ 62 Prevádzka chovu

- (1) Pri chove rýb treba zabrániť prehusteniu rýb. Hustota osadenia rýb zodpovedá veku, hmotnosti a pohlaviu rýb.
- (2) Povrchové plochy zariadení, s ktorými ryby prichádzajú do styku, sa musia čistiť a udržiavať v hygienickom stave. Dezinfekcia priestorov sa robí vždy po ich vyprázdnení a pred umiestnením nových rýb.
- (3) Ryby denne dostávajú neškodné krmivo v primeranom množstve a kvalite okrem rýb pred prepravou. Mladým rybám sa krmivo neposkytne 24 hodín pred prepravou, násadovým rybám najviac tri dni a trhovým rybám najviac sedem dní pred prepravou.
- (4) Teplota vody, koncentrácia kyslíka, pH, najvyššie prípustné hodnoty biologického znečistenia a ďalšie vlastnosti vody v priestoroch na chov rýb sú uvedené v prílohe č. 10.

Aj napriek kvalite krmných zmesí dochádza pri tak veľkej produkcii k podstatnému zaťaženiu vody organickými látkami. V nasledujúcej tabuľke je vidieť množstvo vyprodukovaných látok v chove kláriusa:

Množstvo znečisťujúcich látok z produkcie 1 tony kláriusa (sumčeka)

Produkcia 1 ton kláriusa za :	deň.g ⁻¹	hodina.g ⁻¹	sek.mg ⁻¹
Celkový N	466	19,42	5,4
fosfor	154	6,42	1,79
BSK ₅	3145	131,05	36,41

II. 9 Zdôvodnenie potreby navrhnutej činnosti v danej lokalite

Konzumácia rýb je dôležitá pre naše zdravie. Na uspokojenie existujúceho dopytu však nie je dostatok voľne žijúcich rýb, mäkkýšov a kôrovcov. Udržateľný rybolov je úzko spojený s chovom rýb. Len vďaka obom metódam súčasne je mocné vyprodukovať dostatok rýb na uspokojenie požiadaviek rastúcej svetovej populácie bez toho, aby sa ohrozila dlhodobá budúcnosť voľne žijúcich rýb. EÚ dováža 68 % morských živočíchov určených na konzumáciu. Významnú časť z nich predstavujú chované ryby. Len 10 % našej spotreby

pochádza z farmových chovov v EÚ. Viac chovaných rýb na našich stoloch znamená menší tlak na populácie voľne žijúcich rýb, menšiu závislosť od dovozu, viac pracovných miest a väčší rast našich miestnych ekonomík.

Ako akákoľvek iná ľudská činnosť aj akvakultúra musí byť uskutočňovaná udržateľným spôsobom a zodpovedne. Rovnako ako iní výrobcovia potravín sú aj chovatelia rýb viazaní environmentálnymi a zdravotnými normami. Environmentálne normy EÚ patria medzi najprísnejšie a najúčinnnejšie na svete. Chovatelia rýb musia byť najproduktívnejší, pokiaľ ide o ochranu životného prostredia. Chovné rybníky napríklad pomáhajú zachovávať dôležité krajinné prostredie a biotopy pre divé vtáky a iné ohrozené druhy. Udržateľnosť je napokon aj dobrý obchodný záväzok a chovatelia rýb majú popredné postavenie, pokiaľ ide o monitorovanie a ochranu životného prostredia, aby sa vylúčil akýkoľvek škodlivý vplyv.

Právne predpisy EÚ stanovujú prísne pravidlá vrátane maximálnych hodnôt kontaminantov, aby sa zaistila bezpečnosť našich potravín. Tieto limity sú rovnaké pre ryby z farmových chovov, ako aj voľne žijúce ryby. Prísny systém úradných kontrol zabezpečuje, že sa na náš stôl dostanú len zdravé potraviny, či už pochádzajú z EÚ alebo zo zahraničia.

EÚ poskytne finančnú podporu (v rámci Európskeho námorného a rybárskeho fondu) s cieľom zabezpečiť, aby chovatelia rýb mali čo najlepšie podmienky na prevádzku a úspešné výsledky. EÚ bude takisto investovať do výskumu o vzájomných vzťahoch s prostredím, o zdraví a výžive v rámci farmových chovov a o reprodukcií a chove – dôležitých prvkoch pre udržateľný rozvoj európskej akvakultúry.

Prednosti rybochovného objektu:

- chov rýb v riadenom prostredí
- optimálne podmienky pre život rýb
- použitie plnohodnotných krmív a tým optimalizácia rastu, tvorby prírastkov a minimalizácia strát
- moderné technologické a stavebné riešenie
- nová technológia chovu (bez vplyvu klimatických zmien a dĺžky vegetačného obdobia)
- v praxi osvedčené a ucelené technológie odchovu rýb
- vysoká koncentrácia rýb na jednotke plochy a objemu
- intenzívna výmena vody zabezpečujúca optimálne životné podmienky
- úsporné riešenie využitia vodných zdrojov
- dobrá hygiena prostredia a systematická veterinárna prevencia
- vysoká úroveň odborného riadenia
- možnosť výlovu rýb bez ohľadu na vegetačné obdobie
- kontinuálna produkcia čerstvých, biologicky a nutrične vysoko hodnotných potravín v kontrolovaných podmienkach výroby
- nové možnosti spracovania rýb a zdroje surovín pre potravinársky, kozmetický a farmaceutický priemysel
- zvýšenie výroby rybích produktov
- zvýšené hospodárske prosperity regiónu .

Moderné metódy chovu rýb v riadených podmienkach zabezpečí do budúcnosti požadovaný nárast produkcie pre pokrytie zvyšujúcich sa spotrieb rýb pre výživu človeka i pre udržanie alebo obnovenie poškodených populácií rýb vo voľných vodách.

II.10. Celkové náklady (orientačne)

Celkové náklady stavby: cca 393 000 €

II.11. Dotknutá obec

Valaliky

II.12. Dotknutý samosprávny kraj

Košický samosprávny kraj.

II.13. Dotknuté orgány

- Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie Košice - okolie
- Okresný úrad Košice – okolie, odbor krízového riadenia
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach,
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Košice - okolie

II.14. Povoľujúci orgán

- Obec Valaliky
- Regionálna veterinárna a potravinová správa Košice – okolie - registrácia chovného zariadenia

V zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov sa pripravovaná stavba bude realizovať iba na základe zmeny v užívaní stavby.

II.15. Rezortný orgán

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

II.16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Zákonným predpokladom realizácie navrhovanej činnosti je získanie povolení, vyjadrení a súhlasov vyžadovaných pred zahájením činnosti prevádzky v zmysle platných právnych predpisov.

II.17. Vyjadrenia o vplyve činnosti presahujúcej štátne hranice

Činnosť nepodlieha medzinárodnému posudzovaniu, má len miestny charakter, jej nepriaznivé dopady sú minimálne a lokálne a svojim umiestnením táto činnosť neovplyvní žiadnymi negatívnymi dopadmi životné prostredie susedných krajín.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA**III.1 Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území**

Lokalita navrhovanej činnosti sa nachádza v okrese Košice – okolie, v katastrálnom území obce Valaliky. Obec Valaliky má výrazný vzťah ku Košiciam. Areál navrhovanej činnosti je situovaný na okrajovej časti zastavaného územia obce v areáli bioplynovej stanice, susediacej s otvorenou plochou s bylinnou vegetáciou.

Geomorfologické pomery

Podľa regionálneho geomorfologického členenia (Mazúr E., Lukniš M., 1980) prevažná časť riešeného územia patrí do geomorfologického celku Košická kotlina. Do severnej a severovýchodnej časti územia zasahuje geomorfologický celok Čierna hora a severozápadný výbežok spadá do geomorfologického celku Volovské vrchy.

Prehľad geomorfologického členenia územia aglomerácie mesta Košice

Provincia	Subprovincia	Oblasť	Celok	Podcelok
Západné Karpaty	Vnútorne Západné Karpaty	Slovenské Rudohorie	Čierna hora	Pokryvy
				Hornádske predhorie
			Volovské vrchy	Kojšova hoľa
		Lučensko-košická zníženina	Košická kotlina	Košická rovina
				Medzevská pahorkatina
				Toryská pahorkatina

Geologické pomery širšieho okolia

Geologickú stavbu územia tvoria z väčšej časti usadené neogénne horniny (íly, ílovce, silovce, piesky, pieskovce, zlepenice, tufy, bentonit a organogénne vápence). Severozápadná časť územia (Čierna hora a Volovské vrchy) je pestrejšia, ide o horniny mezozoika a mladšieho paleozoika (bridlice, pieskovce, dolomity, vápence, zlepenice, vulkanity, siltovce ai.) vnútorných Karpát. Vplyvom neogénnej vulkanickej činnosti (Slanské vrchy) sa na toto územie dostali aj horniny sopečného pôvodu (ryolity, ryodacity, andezitové epiklastiká).

Kvartérne sedimenty, ktoré v záujmovom území tvoria pokryvnú vrstvu podloženému neogénnemu útvaru, sú reprezentované fluvialnými náplavami Hornádu a jeho prítokov. Tieto náplavy sú na báze zastúpené polohou piesčitých štrkov a hrubozrnných pieskov, ktoré smerom k povrchu prechádzajú do krycej vrstvy povodňových hĺn s rôznym obsahom ílovitej a piesčitej frakcie. Vo všeobecnosti fluvialne náplavy sú dobre vyvinuté hlavne na pravej strane Hornádu, kde sa nachádza aj prieskumná lokalita. Mocnosť riečnych sedimentov kolíše v rozmedzí 7,0 - 11,0 m, smerom na juh dosahuje hrúbku až 20,0 m.

Geodynamické javy

V posudzovanom území sa z exogénnych procesov vyskytuje plošná vodná a veterná erózia. Erózne javy sa najviac uplatňujú hlavne v období hydrologických maxím na plochách bez vegetačného pokryvu. V menšej miere sa v dotknutom území uplatňuje lineárna laterálna erózia vzhľadom na plochý charakter reliéfu. Povrch riešeného územia a jeho širšieho zázemia sa vyznačuje plochým až rovinatým reliéfom, ktorý nie je náchylný na zosuvné javy. Z hľadiska seizmického ohrozenia ide o seizmicky mierne aktívnu oblasť. Seizmicita územia v zmysle Boučka (in Mazur et al., 1980) nepresahuje 6 MSK-64. Z hľadiska projektovania bežných typov stavieb tento stupeň nepredstavuje nebezpečenstvo. V zmysle STN 73 0036 a vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti nie je nutné uvažovať s protiseizmickými opatreniami v rámci realizácie navrhovanej činnosti.

Radónové riziko

Na území Košického kraja bol v rámci územia SR zistený najväčší počet plôch s vysokým radónovým rizikom, uránových ložísk a výskyt vysokej rádioaktivity vôd. Vychádzajúc z mapy prognózy radónového rizika dotknutého územia, radónové riziko v lokalite plánovanej výstavby možno hodnotiť ako nízke až stredné. Pre posúdenie skutočnej úrovne radónového rizika sa vykonávajú merania objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu priamo na území realizácie stavby, čo vzhľadom na prognózu nízkeho radónového rizika a charakter navrhovanej činnosti je irelevantné.

Hydrogeologické pomery

Z hľadiska hydrogeologickej rajonizácie Slovenska, hodnotené územie patrí do rajónu Q 125 Kvartér Hornádu v Košickej kotline, ktorý pozostáva z 3 čiastkových rajónov:

- HD 10 – čiastkový rajón náplavov Hornádu,
- HD 20 – čiastkový rajón terás Hornádu,
- HD 30 – čiastkový rajón neogénu.

Územie navrhovanej činnosti spadá do čiastkového rajónu HD10. Pre rajón sú charakteristické rozsiahle náplavy rieky Hornád. Západný čiastkový rajón HD 30 má z hľadiska vodohospodárskeho veľmi malú hodnotu. Stredný rajón HD 20 nemá vodohospodársky význam. Vodohospodársky významný je len čiastkový rajón HD 10, kde sa nachádzajú vodohospodársky významné piesčité štrky na báze kvartéru. Využiteľné množstvo podzemných vôd v hydrogeologickom rajóne Q 125 – kvartér Hornádu, do ktorého spadá hodnotené územie, je v rozmedzí od 5 – 9,99 l.s⁻¹.km⁻².

Hĺbka hladiny podzemnej vody pod terénom sa mení lokálne. Je závislá od nadmorskej výšky skúmaného miesta, ako aj od skutočnosti, či v danom mieste má charakter voľnej alebo napätej hladiny. V obci je rovinatý terén s veľmi miernym spádom na juh a východ. Zastavaným územím prechádza terénny zlom cca 5 m so svahovitosťou do 20 %, ktorý je pozostatkom aktivity rieky Hornád v minulosti. V obci je pomerne vysoká hladina podzemných vôd (do 4 m).

Vodohospodársky chránené územia

Predmetné územia nezasahuje do Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO).

Ložiská nerastných surovín

Nerastné bohatstvo Košického kraja je reprezentované nerudnými surovinami (napr. magnezit, azbest, keramický íl, vápenec a vápencové piesky, sialitická surovina, andezit, štrkopiesky, atď.), pričom sú zastúpené aj zásoby rudných surovín (Co - Ni rudy a železné rudy). Jedným z najrozšírenejších a ekonomicky najvýznamnejších typov nerastných surovín v okrese Košice – okolie, nachádzajúce sa v blízkom okolí hodnoteného územia, sú štrky a štrkopiesky. Ich výskyt predurčuje geologická stavba územia a geologický vývoj v neogéne a kvartéri. Významné zásoby štrkopieskov s aktívnou ťažbou predstavujú ložiská Geča, Seňa - Milhošť a ložisko Kechnec – Milhošť II.

Dôležitou surovinou v oblasti Košickej kotliny chudobnej na zrážky je podzemná voda. Jej najväčšie zásoby viažu okrem iného aj fluválne štrky Hornádu

V hodnotenom území sa nenachádzajú žiadne dobývacie priestory ani chránené ložiskové územia. Najbližšie k hodnotenému územiu sa nachádza ložisko štrkopieskov a pieskov s aktívnou ťažbou na lokalite Čaňa.

Povrchové vody

Územie okresu Košice – okolie, podľa Vodohospodárskej mapy Slovenskej republiky, VÚVH, patrí do čiastkového povodia Hornádu, čiastkového povodia Bodrogu a do Slovenského povodia Bodvy. Z hydrologického hľadiska riešené územie patrí do čiastkového povodia Hornádu 4-32, ktorý sa na území SR člení na nasledovné základné povodia:

- povodie Hornádu po Hnilec (číslo hydrologického poradia zákl. povodia 4–32–01),
- povodie Hnilca (číslo hydrologického poradia základného povodia 4–32–02),
- povodie Hornádu od Hnilca po Torysu (číslo hydrologického poradia základného povodia 4–32–03),
- povodie Torysy (číslo hydrologického poradia základného povodia 4–32–04),
- povodie Hornádu pod Torysou (číslo hydrologického poradia zákl. povodia 4–32–05).

Katastrálne územie Valaliky patrí do základného povodia Hornádu pod Torysou (4– 32–05).

V tomto základnom povodí Hornád priberá z významnejších prítokov Olšavu. Rieka Hornád vytvára druhý najväčší riečny systém na území východného Slovenska. Jeho najvýznamnejšími prítokmi sú Hnilec a Torysa. Hornád pramení v Nízkych Tatrách, tečie cez Hornádsku kotlinu, dolinu Čiernej hory a Košickú kotlinu. Územie SR opúšťa pri obci Milhošť. Plocha povodia Hornádu na území SR je 4 414 km². Dĺžka toku je 286 km, z toho na území SR po koniec štátnej hranice s MR je 193 km, pričom 19 km úsek tvorí štátnu hranicu s MR.

Hydrologické pomery povodia sú nevyrovnané. Dažďové a snehové vody odtečú z územia pomerne rýchlo a nedoplňajú zásoby podzemných vôd v dostatočnej miere. Snehová pokrývka trvá v kotlinách povodia 48 – 80 dní, na stráňach až 180 dní. Hlavné množstvo vody zo snehu priteká do povrchových tokov povodia od prvej tretiny marca do polovice mája.

Cez obec Valaliky nepreteká žiadna rieka. Jediný potok Myslavka bol v roku 1963 zlikvidovaný. V obci však vyvierajú pramene, ktorých bezprostredné okolie bolo v roku 1997 upravené tak, aby sprijemňovalo okolité prostredie. Voda je odvádzaná umelým vodným kanálom pretekajúcim obcou, ústiace do Čanianskeho jazera.

Areál navrhovanej činnosti je situovaný vo vzdialenosti cca 2 km od toku Hornád a cca 500 m od umelého vodného kanálu pretekajúce obcou. *V bezprostrednej blízkosti hodnoteného územia sa nenachádza žiadny povrchový tok, ktorý by mohol byť predmetnou stavbou ovplyvnený.*

Podzemné vody

Najvýznamnejšie zásoby podzemných vôd sa nachádzajú v južnej časti Košickej kotliny, v kvartérnych sedimentoch. Vyskytujú sa tu predovšetkým fluviálne sedimenty, ktoré sú hodnotené ako dosť silne priepustné až silne priepustné a z hydrogeologického hľadiska sú najpriaznivejšie. V riečnych náplavoch Košickej kotliny, v štrkoch a pieskoch Hornádu sa nachádzajú najväčšie využiteľné zásoby podzemných vôd ($2 - 9,99 \text{ l.s-1.km}^{-2}$) v rámci jednotlivých hydrogeologických rájónov. Využiteľné množstvá podzemných vôd od 0,50 do $0,99 \text{ l.s-1.km}^{-2}$ v rámci hydrogeologických rájónov sa vyskytujú v neogénnych sedimentoch Košickej kotliny tvorených vulkanosedimentárnymi pieskovecami a konglomerátmi a ílmi. Obeh podzemnej vody je puklinový resp. medzizrnný a puklinovo – medzizrnný. Hlavným faktorom ovplyvňujúcim výdatnosť prameňov sú atmosférické zrážky.

Hydrogeologické pomery územia sú odrazom jeho geologickej stavby, geomorfologických pomerov ako aj klimatických pomerov územia. Podľa hydrogeologického členenia (Malík a Švasta in Atlas krajiny SR, 2002) sa dotknuté územie nachádza v hydrogeologickom rájone Q 125 Kvartér Hornádu v Košickej kotline, ktorý pozostáva z troch čiastkových rájónov HD10, HD20 a HD30, pričom riešené územie spadá do čiastkového rájónu HD10.

Využiteľné množstvo podzemných vôd v hydrogeologickom rájone Q 125 – kvartér Hornádu do ktorého spadá hodnotené územie je v rozmedzí od $5 - 9,99 \text{ l.s-1.km}^{-2}$.

Podľa nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z. z. ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti, je k.ú. obce Valaliky zaradené medzi zraniteľné oblasti územia Slovenskej republiky. Územná ochrana podzemných vôd v zraniteľných oblastiach je zameraná na poľnohospodársky využívané územia pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov. Zraniteľné oblasti sa týkajú území, kde obsah dusičnanov v podzemných vodách presahuje koncentráciu 50 mg/l, prípadne ak k prekročeniu tejto koncentrácie môže dôjsť v blízkej budúcnosti.

Vodné plochy

V hornej a strednej časti povodia rieky Hornád, na území okresu Košice – okolie (mimo územia navrhovanej činnosti), kde sú morfológické podmienky pre budovanie vodných nádrží, sú vybudované 2 vodné nádrže (ÚPN VÚC Košického kraja, ZaD 2009):

- Ružín (Ružín I), č. povodia 4-32-03-010, ktorá slúži pre potreby priemyslu, rekreácie, energetiky, protipovodňovej ochrany a pre iné účely (rybné hospodárstvo). Ovládateľný objem vodnej nádrže je 59,000 mil.m³.

- Malá Lodina – vyrovnávací nádrž (Ružín II), č. povodia 4-32-03-013, ktorá slúži pre potreby protipovodňovej ochrany. Ovládateľný objem vodnej nádrže je 4,600 mil.m³.

Vodné plochy sa v hodnotenom území nenachádzajú.

V širšom okolí hodnoteného územia sa nachádza jedna lokálne významná mokraď kategórie „L“ a jedna regionálne významná mokraď kategórie „R“.

Mokrade v záujmovej časti okresu Košice – okolie:

Veľké jazero (Čaňa) - plocha 350 000 m², kategória L

Štrkovisko pri Geči – 1 500 000 m², kategória R

Pramene a pramenné oblasti

V monitorovacej sieti správy SHMÚ je v celom povodí Hornádu evidovaných 46 prameňov. V katastrálnom území obce Valaliky, ani v jeho širšom okolí sa nenachádzajú pramene a pramenné oblasti.

Klimatické pomery

Teplota

Katastrálne územie Valaliky patrí podľa klimatickej rajonizácie do teplej klimatickej oblasti, okrsku T5 – teplého, mierne suchého, s chladnou zimou s priemerným počtom letných dní za rok 50 a viac (Konček, 1980). Maximálne denné teploty vzduchu sú vyššie ako 25°C. Priemerné teploty vzduchu v hodnotenom okrsku v januári klesajú pod -2,5°C. Najnižšie teploty sú v mesiacoch december až február. V júli dosahuje priemerná teplota 21,2°C. Najvyššie priemerné mesačné teploty vzduchu sú v mesiacoch júl a august. Priemerná teplota v predmetnej oblasti za rok je 9,6 °C (meteorologické údaje z meracej meteorologickej stanice Košice – letisko, ležiacej v nadmorskej výške 230 m n.m.). Priemerný počet letných dní býva 65 a mrazových 117.

Zrážky

Riešené územie, nachádzajúce sa v južnej časti Východoslovenskej nížiny, patrí do suchej oblasti, ktorá je charakteristická nízkym priemerným ročným úhrnom zrážok 600 – 700 mm. V rokoch 2003 – 2007 na meracej stanici SHMÚ (Košice – letisko) bol 624,1 mm. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou v riešenom území je cca 60 – 68 dní. Územie patrí do oblasti nížin so zníženým výskytom hmiel s priemerným ročným počtom dní s hmlou v rozmedzí 20 - 45 dní.

Veterné pomery

Vietor je najdynamickejším klimatickým prvkom, je veľmi závislý na miestnych podmienkach. Kotlinová poloha dotknutého územia so severojužnou orientáciou osi kotliny je najdôležitejším faktorom pre formovanie smeru prúdenia. Výsledkom je výrazne úzka veterná ružica. V zimných mesiacoch je častosť vetrov z juhu zvýšená a zo severu menšia. V letných mesiacoch je to naopak. Prevládajúce prúdenie zo severu sa vyznačuje relatívne vyššími rýchlosťami, ktoré v priemere dosahujú hodnotu 5,7 m.s-1. Priemerná rýchlosť vetra v roku zo všetkých smerov je 3,6 m.s-1. Relatívna početnosť výskytu bezvetria (rýchlosť vetra pod 0,5 m.s-1) je 8,2% (meteorologická stanica Košice – letisko).

Pôdne pomery

Pre nízko položené kotliny, akou je Košická kotlina, je charakteristický pôdny typ černozeme nachádzajúci sa na najteplejších a najsuchších miestach južne od Košíc. Prevažne

sú zastúpené subtypy černoze hnedozemné, luvizemné, na menších plochách sa vyskytujú modálne. Bližšie k pohoriam sú tu hnedozeme modálne, luvizeme modálne a pseudogleje modálne.

Na katastrálnom území obce Valaliky sa vyvinuli nasledovné pôdne typy:

- Čiernice tvorené pôdnymi jednotkami: čiernice kultizemné, sprievodné čiernice glejové, lokálne modálne; prevažne z nekarbonátových aluviálnych sedimentov.
- Fluvizeme tvorené pôdnymi jednotkami: fluvizeme kultizemné, sprievodné fluvizeme glejové, modálne a kultizemné ľahké; z nekarbonátových aluviálnych sedimentov.
- Hnedozeme tvorené pôdnymi jednotkami: hnedozeme kultizemné, lokálne modálne a erodované a regozeme kultizemné a modálne karbonátové; zo spraší.
- Kambizeme tvorené pôdnymi jednotkami: kambizeme modálne a kultizemné nasýtené až kyslé, sprievodné rankre a kambizeme pseudoglejové; zo stredne ťažkých až ľahších skeletnatých zvetralín nekarbonátových hornín.

Pôdny fond v k. ú. Valaliky je využívaný prevažne ako poľnohospodárska pôda a orná pôda, menej sú reprezentované záhrady, trvalé trávne porasty a záhrady. Poľnohospodárska pôda je podľa prílohy č. 3 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy zaradená podľa kódu BPEJ do deviatich skupín kvality. V predmetnom katastrálnom území je pôda podľa kódu BPEJ 0411002, 0498004 zaradená prevažne do 5. – 7. skupiny kvality.

BIOTA

Zoogeografické členenie

Dotknuté územie patrí do provincie panónskej, oblasti vnútrokarpatskej zníženej, obvodu juhoslovenského, okrsku košického (Čepelák, 1980). Druhovú zloženú živočíchov je tvorená tromi základnými typmi zoocenóz: zoocenóza poľí, zoocenóza antropogénneho charakteru a zoocenóza vôd.

V hodnotenom území je rôznorodosť biotopov malá. Zoocenóza je tu odrazom intenzívneho pôsobenia človeka v krajine, pri ktorom došlo k zmene jeho relatívne pôvodnej štruktúry. Zoocenóza je tu reprezentovaná spoločenstvami antropogénneho charakteru, ktoré predstavujú druhy viazané na stavby v uvedenom priestore. Charakteristickými druhmi sú adaptabilné a všeobecne rozšírené druhy migrujúce územím a využívajúce uvedené prvky ako náhradné stanovišťa. Počet druhov nie je veľký, prevažujú druhy z obcí ako je žltouchvosť domová (*Phoenicurus ochruros*), belorítka obyčajná (*Delichon urbica*), lastovička obyčajná (*Hirundo rustica*).

Na otvorenú plochu s bylinnou vegetáciou sa viažu škovránok poľný (*Alauda arvensis*), prhl'aviar čiernohlavý (*Saxicola torquata*), prhl'aviar červenkastý (*Saxicola rubetra*), strnádka žltá (*Emberiza citrinella*), vrabec poľný (*Passer montanus*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), škorec lesklý (*Sturnus vulgaris*), drozd červenkastý (*Turdus iliacus*), vrana popolavá (*Corvus corone cornix*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), chrček roľný (*Cricetus cricetus*), ryšavka tmavopása (*Apodemus agrarius*), hraboš poľný (*Microtus agrestis*).

Zoocenóza poľí zastúpená v poľnohospodárskej krajine okolia hodnoteného územia je reprezentovaná prevažne hmyzožravcami (krt, piskor), hlodavcami, vtáky sú reprezentované v druhovej diverzite zodpovedajúcej zalietaniu druhov hniezdiacich na územiach chránených vtáčích území. Na otvorenú plochu s bylinnou vegetáciou sa viažu napr. škovránok poľný, prhl'aviar čiernohlavý, strnádka žltá, vrabec poľný, škorec lesklý, vrana popolavá, sokol myšiar, chrček roľný, hraboš poľný a ďalšie.

Zoocenóza vôd je v širšom okolí posudzovaného územia viazaná na lokality vodných plôch: štrkoviská Geča a Čaňa a tok rieky Hornád so zachovanými brehovými porastmi a ďalšie. Registrujú sa tu nasledovné druhy: trasochvosť biely, kulik riečny, cibik chocholatý, kalužiačik malý, kačica obyčajná a iné. Dominantnými sú druhy využívajúce priestor pri vode ako oddychové teritórium volavka popolavá, volavka biela. Pre širšie okolie hodnoteného

územia je charakteristický výskyt vysokého počtu druhov fauny. Na území východne a južne od hodnoteného územia sa nachádza významné vtáčie územie – Košická kotlina (SKCHVU009).

Flóra

Predmetné územie patrí podľa fyto geografického členenia Slovenska (Futák, 1980) do panónskej oblasti, obvodu euro panónskej xerotermovej flóry, okrsku Košická kotlina.

Súčasný stav flóry je len zvyškom pôvodnej prirodzenej vegetácie, ktorú tvorili jednak lužné lesy nížinné na aluviálnych náplavoch Hornádu a jeho prítokov, jednak dubovo - hrabové lesy panónske na piesčitých a štrkovitých terasách prekrytých sprašovými hlinami, alebo náplavovými kužeľmi.

Vplyvom človeka sa pôvodný vegetačný kryt zdecimoval. Pôvodné spoločenstvá sa zachovali len v enklávach, ktoré v poľnohospodárskej krajine tvoria základ ekologickej stabilizácie krajiny. V súčasnosti lúčne a pasienkové spoločenstvá tvoria osikové a trojštetové lúky nížinné, vlhké lúky na aluviálnych a podmáčaných plochách, v najbližšom zázemí sídiel lúky s ruderalnou vegetáciou a extenzívne pasienky.

Krovinné spoločenstvá tvoria trnkové kroviny, mokrad'ové vrbové kriačiny a floristicky chudobné kroviny.

Súčasný stav vegetačného krytu posudzovaného územia je značne odlišný od prirodzeného, rekonštruovaného stavu. Pôvodná vegetácia sa nezachovala. Plošne sú na území najviac zastúpené veľkoblokové orné pôdy so segetálnou vegetáciou. Vlhkomilná vegetácia sa vo fragmentoch zachovala len na mezofilných a podmáčaných plochách. Zastúpená je aj burinná vegetácia na ruderalných a nevyužívaných plochách.

Fauna

Fauna dotknutého územia patrí podľa zoogeografického členenia Slovenska do panónskej oblasti, obvodu juhoslovenského, okrsku košického. Prírodné podmienky územia sú pomerne pestré, dôsledkom čoho je aj značná rôznorodosť fauny. S tým súvisí aj skutočnosť, že sa tu prelínajú dve zoogeografické provincie, Karpatská (horská) a Vnútrokarpatských zníženín (stepná). Na územie preniká mnoho druhov zo sekundárnych centier šírenia, tvorí východnú hranicu rozšírenia atlanticko-mediteránnych druhov, západnú hranicu ponticko-mediteránnych a severnú hranicu rozšírenia druhov alpských, karpatských a mediteránnych.

Ochrana flóry a fauny v uvedených súvislostiach nelimituje územie uvažovanej výstavby.

Biotopy a ich významnosť

V dotknutom území sa podľa katalógu biotopov Slovenska (Stanová, Valachovič, 2002) nachádzajú ruderalne biotopy a zastavané územia. Ruderalne biotopy tvoria intenzívne obhospodarované polia – veľkoplošné obrábané orné pôdy a synantropná vegetácia mimo sídiel zastúpená ruderalnými spoločenstvami pozmenených antropizovaných stanovišť v priemyselnej a mestskej aglomerácii. Bohaté zastúpenie majú aj segetálne spoločenstvá. Konkrétna lokalita zámeru nepredstavuje žiadny významný biotop v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z..

Ochrana prírody a prírodných zdrojov, biotická kvalita

Európska sústava chránených území NATURA 2000 je tvorená dvoma typmi území: - chránené vtáčie územia, vyhlasované na základe smernice o vtákoch, ktoré slúžia na ochranu druhov vtákov uvedených v prílohách smernice o vtákoch, - na základe smernice o biotopoch sa navrhujú územia na ochranu biotopov a druhov rastlín a živočíchov uvedených

v prílohách smernice o biotopoch – územia európskeho významu. Posudzované územie nie je súčasťou uvedených chránených území NATURA 2000.

Územia chránené podľa medzinárodného dohovoru

V širšom zázemí hodnoteného územia sa nachádzajú nasledovné regionálne významné mokrade:

- Štrkovisko pri Geči, k.ú. Geča, Čaňa, 1 500 000 m²,
- Lužný porast pre Veľkej Ide, k.ú. Veľká Ida.

Na riešenom území, kde sa navrhuje predmetná činnosť, platí 1. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Nenachádzajú sa tu žiadne vyhlásené ani navrhované veľkoplošné alebo maloplošné chránené územia, ani chránené stromy.

Územie nie je súčasťou území európskeho významu NATURA 2000. V riešenom areáli, ani v jeho blízkom okolí neboli zaznamenané žiadne hniezdiská významných druhov avifauny, ani výskyt chránených rastlinných druhov európskeho alebo národného významu. Realizácia navrhovanej činnosti nevyžaduje výrub žiadneho stromu.

Osobitne chránené druhy živočíchov a rastlín

Druhovú ochranu živočíchov podľa regionálnych červených zoznamov a programy záchrany druhov živočíchov v dotknutom území nie sú zaznamenané. Osobitne chránené druhy rastlín v dotknutom území nie sú evidované.

III. 2. KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA A SCENÉRIA

Krajina, krajinný obraz, stabilita

Krajina je trojrozmerný útvar tvorený abiotickými, biotickými a antropickými prvkami, ktoré sa navzájom podmieňujú a ovplyvňujú, ale určujú aj charakter územia, priestorového usporiadania a využívania. Súčasná krajinná štruktúra a funkčné využitie krajiny je dané výsledkom dlhodobého vplyvu človeka na jej systémy, je odrazom aktuálneho využitia zeme. Vplyvom človeka sa pôvodný vegetačný kryt zmenil a v súčasnosti prevládajú v území predovšetkým spoločenstvá ornej pôdy. V širšom zázemí riešeného územia sú to lúčne a pasienkové spoločenstvá, spoločenstvá krovín, vodných a močiarnych rastlín, spoločenstvá štrkovísk, spoločenstvá remízok a vetrolamov.

V diaľkových pohľadoch sa uplatňuje prstenec vyšších pohorí (Slanské vrchy, výbežky Slovenského rudohoria). Plošne výrazne zastúpeným prvkom súčasnej krajiny je štruktúra predmetného územia sú aj zastavané a ostatné plochy obcí, ktoré tvoria predovšetkým obytné, obslužné a poľnohospodárske areály obcí. V území dominujú vidiecke sídla zväčša poľnohospodárskeho charakteru.

Súčasnú krajinnú štruktúru k. ú. obce Valaliky tvorí poľnohospodárska pôda spolu 83,52 %, z toho orná pôda 75,80 %, záhrady 7,39 %, ovocné sady 0,24 % a trvalé trávne porasty 0,7 %. Nepoľnohospodárska pôda spolu 16,47 %, z toho zastavané plochy 14,17 %, vodné plochy 0,62 % a ostatné plochy 1,67 %.

Významným líniovým prvkom širšieho zázemia riešeného územia, východne od riešenej lokality, je vodný tok Hornád. Technickými líniovými prvkami územia sú: - obec je zo západu tangovaná železničnou traťou č. 169 Košice – Hidasnémeti MÁV a cestou – I/68 v smere Košice – Milhost' – štátna hranica SR/MR, - zo severu širokorozchodnou traťou U.S. Steel Košice – Ukrajina.

Krajinný obraz každého územia je daný najmä reliéfnymi pomermi a prvkami súčasnej krajiny. Otvorenosť krajinného priestoru rovinatého charakteru spôsobuje rôznorodosť estetického vnímania prostredia. Dominujú v ňom sídelné štruktúry zástavby

obce a v severnej expozícii technické a urbanistické prvky spaľovne komunálnych odpadov v Kokšov-Bakši.

Prevládajúcim krajinným prvkom územia je otvorená poľnohospodárska krajina. Absentuje prvok súvislej vzrastlej zelene, ktorý by tvoril pufrovaciu zónu a kulisový model. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k narušeniu scenérie územia z hlavných pozícií vnímania. Navrhovaná činnosť nebude mať prvky vertikálnej alebo horizontálnej členitosti presahujúce navrhované oplotenia areálu, teda výškové hladiny vplyvom navrhovanej činnosti sa nebudú meniť.

Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémových zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine a vytvára predpoklady pre trvalo udržateľný rozvoj. Základ tohto systému tvoria biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu. Za biocentrá boli vybrané tie územia, v ktorých sa nachádzajú zachovalé sukcesné štádiá alebo tie plochy, ktoré majú vhodné podmienky pre ich vznik a ďalší prirodzený vývoj. K ďalším kritériám pre výber územia za biocentrum bol stupeň zachovalosti, prirodzenosti a reprezentatívnosti zoo - zložky ako aj územná rozloha. Biokoridory spájajú medzi sebou biocentrá spôsobom umožňujúcim migráciu organizmov, aj keď jeho časť nemusí poskytovať trvalé existenčné podmienky.

Podľa RÚSES okresu Košice – okolie (SAŽP, 2007), v širšom okolí riešeného územia, východne resp. juhovýchodne od obce Valaliky, boli identifikované prvky nadregionálneho a regionálneho územného systému:

Biocentrá regionálneho významu:

- Sútok Olšavy a Hornádu a vodná plocha Gečianske jazero – brehové porasty a lúčne spoločenstvá v blízkosti obidvoch tokov, jazero ako biotop vhodný pre vtáctvo
- Sútok Hornádu a Torysy – brehové porasty a lúčne spoločenstvá v blízkosti obidvoch tokov.

Biokoridor nadregionálneho významu:

- Tok rieky Hornád je hydrickým biokoridorom územia.

Genofondovo významné plochy:

- Čanianske jazerá v k.ú. Čaña, Geča s rozlohou 45,24 ha – hniezdiská bučiacika a sliepočky zelenonohej. Počas migrácie má menší význam ako Gečanské štrkovisko, vyskytujú sa rádovo iba desiatky bežných druhov vodných vtákov. Migruje rybár (čorík) čierny, rybár riečny a kormorán veľký (čieny). Územie je cenené z krajinárskeho hľadiska i ako ekostabilizačné plochy. Vytvorili sa tu viaceré vzácne mokradné spoločenstvá zväzu Phragmition – communis W. Koch 1926 a Phalaridion arundinacea Kopecký 1961. Vysokú pokryvnosť má trsť obyčajná, chrastnica trstovitá a dvojzub listnatý.
- Gečianske jazero v k.ú. Geča, Čaña s rozlohou 127,96 ha - staré ťažobné priestory štrku zaplavené vodou. Štrkovisko pri Geči s výskytom kačice divej, kulíka riečného, ktoré nie sú mimoriadne ohrozené. Významné je hniezdenie rybára riečného. Vysokú pokryvnosť má trsť obyčajná, chrastnica trstovitá a dvojzub listnatý. Na menších zamokrených častiach môžeme sledovať sporadický výskyt vzácnejších taxónov: vstavačovec májový, vstavačovec bazový, kuklík potočný, nezábudka močiarna a iné.

Na území navrhovanej činnosti ani v jeho okolí sa nenachádzajú významné a vzácne biotopy, resp. biotopy európskeho alebo národného významu.

III.3 OBYVATEĽSTVO JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

Obyvateľstvo, jeho aktivity

Riešené územie sa nachádza v Košickom kraji, v južnej časti okresu Košice – okolie, cca 8 km južne od Košíc. Obec vznikla zlúčením štyroch obcí v roku 1961: Buzice, Bernátoviec, Vsechsvätých a Košťan.

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1248, keď sa pri opise hraníc zeme Zebus (Nižných Šebastoviec) uvádza, že na východnej strane susedila táto zem s územím dnešných Valalík, v 13. a 14. storočí nazývaným ako zem Kokšov. Samotná listina sa zachovala iba v odpise Spišskej Kapituly z roku 1366. Rozdelenie zeme Kokšov na päť samostatných dedín (včítane Kokšov-Bakše), ku ktorému došlo (najneskôr) v roku 1427, trvalo až do roku 1960, kedy sa dediny Buzice, Bernátovce, Vsechsvätých a Košťany opäť spojili do jednej obce, avšak už nie s názvom Kokšov, ale Valaliky. Pôvodné obyvateľstvo obce Valaliky z troch štvrtín tvoria bývalí deputátnici, ktorí sa v minulosti do obce prisťahovali z rôznych stolíc východného a čiastočne aj stredného Slovenska. Okrem obdobia reformácie vždy prevládali rímskokatolíci. V období rokov 1800 až 1900 žilo v týchto obciach v priemere až 200 Židov. Hlavným zamestnaním obyvateľstva v minulosti bolo roľníctvo a chov dobytky. Boli medzi nimi úradníci, remeselníci, volári, kočiši, bačovia, pastieri, valasi, deputátnici, nádenníci, pomocní robotníci a sluhovia. Po roku 1918 nenastali výrazné revolučné zmeny v zamestnaní obyvateľstva oproti minulému obdobiu. Počas hospodárskej krízy veľmi stúpila nezamestnanosť, čo mnohých obyvateľov donútilo vysťahovať sa za prácou do zahraničia. V rokoch 1945 - 1960 boli obyvatelia týchto obcí postupne zbavení pôdy a neostávalo im nič iné ako sa zamestnať, či už v poľnohospodárstve, alebo v priemysle. Po vytvorení "socialistickej" dediny v roku 1960 všetci obyvatelia obce v produktívnom veku už pracovali buď ako robotníci, alebo zamestnanci v rôznych oblastiach socialistického hospodárstva, alebo priemyslu a spôsob života obyvateľov sa v ničom nelíšil od spôsobu života v meste. Ani dnes sa veľmi nelíši, aj keď badať snahu, aby dedine bolo prinavrátené jej pôvodné poslanie.

V rokoch 1800 až 1930 žilo v týchto obciach spolu v priemere okolo 1 200 obyvateľov. Po roku 1930 začal počet obyvateľov prudko narastať. Po zlúčení obcí v roku 1961 mala obec Valaliky okolo 2 300 obyvateľov.

Ku dňu sčítania (2001) mala obec 3 364 trvale bývajúcich obyvateľov, z toho 1 666 žien (t.j. 49,5%). K 31.12.2009 mala obec 4 020 obyvateľov, z čoho je 2 013 mužov a 2 007 žien. K 31.12.2016 je počet obyvateľov 4 367, t.j. má stúpajúci trend vo vývoji obyvateľstva.

V predproduktívnom veku je 777 obyvateľov, v produktívnom veku je 2 615 obyvateľov, z toho ženy (15-54) 1 209 a muži (15-59) 1 406. V poproduktívnom veku (55+Ž, 60+M) je spolu 628 obyvateľov. V roku 2009 bolo živonarodených 54, z toho muži 23, ženy 31. Počet zomretých spolu 28, z toho muži 12 a ženy 16. Celkový prírastok (úbytok) obyvateľov bol 38, z toho muži 11 a ženy 27.

Index starnutia v obci je 66,51, v okrese Košice – okolie 79,63. Počet sobášov 22, počet rozvodov 7. Podľa SODB, v r. 2001 mala obec 3 701 obyvateľov, z toho 1 874 mužov a 1 827 žien, v národnostnom zložení obyvateľstva: 94,84 % Slovenskej národnosti, 3,86 % Rómskej, 0,30 % Českej, 0,16 % Maďarskej, 0,16 % Ukrajinskej a 0,05 % Rusínskej národnosti. Najväčšie zastúpenie má v obci rímskokatolícka cirkev 92,76 %, gréckokatolícka cirkev má zastúpenie 2,05 %, pravoslávna 0,41 % a evanjelická 0,19 %.

Pracovné príležitosti poskytuje obyvateľom obce i širšieho okolia samotná obec, kde pracuje časť ekonomicky aktívneho obyvateľstva. V úrovni ekonomickej aktivity sa prejavujú väzby najmä na hospodársku základňu mesta Košice.

Občianske vybavenie

Infraštruktúra vzdelávania v obci je zastúpená materskou školou v Buzice a Košťanoch, základnou školou a základnou umeleckou školou vo Valalikoch. Najdostupnejšia možnosť získania stredoškolského a vysokoškolského vzdelania obyvateľov obce je v neďalekom krajskom meste Košice. Zdravotnícka starostlivosť je poskytovaná v objekte zdravotného strediska vo Valalikoch. Pôsobí tam všeobecný lekár, pediater, gynekológ a zubár. K dispozícii je aj rehabilitačné centrum a lekáreň. Najbližšia nemocnica je v Košiciach. V obci pôsobia podnikateľské subjekty v oblastiach: architektonické a inžinierske služby, detské centrum, kaderníctvo, kvetinarstvo, maloobchodný predaj, nákladná cestná doprava, potraviny, predaj chovateľských a záhradkárskeho potrieb, predaj techniky, servis plynových spotrebičov, sieťotlač, športové potreby, veterinárna ambulancia, výroba - montáž - servis, zberňa kovového odpadu a farebných kovov, zlatníctvo a iné.

V obci pôsobí: - Dychová hudba Valaliky. Súbor vznikol na podnet vtedajšieho riaditeľa ZUŠ Vincenta Svata (za pomoci Vincenta Poláka a Jána Hanzesa) s názvom Rozlet v roku 1989. - Folklórna skupina Valaličanka. Ženská spevácka skupina vznikla v roku 1970 na podnet vtedajšej riaditeľky Materskej školy Všetehsvätých pani Margity Sviatkovej. - spevácka skupina Paradne nevesty, ktorá vznikla v roku 1997. V obci úspešne pôsobí Futbalový klub FC Valaliky a Stolnoteniový oddiel Valaliky. Záujmové združenie reprezentuje Klub seniorov. Obyvatelia majú k dispozícii obecnú knižnicu. Súčasťou občianskej vybavenosti obce Valaliky sú aj cintoríny nachádzajúce sa v častiach Buzice, Všetehsvätých, Košťany a Bernátovce.

Technická infraštruktúra a doprava

Zásobovanie elektrickou energiou v Košickom kraji je z vlastných zdrojov – elektrárne na území kraja a nadradenej prenosovej sústavy 400 a 220 kV. Hlavným zdrojom sú elektrárne Vojany I a II, Tepláreň Košice, Tepláreň U. S. Steel Košice a Vodná elektráreň Ružín. Ostatné zdroje zohrávajú pri zásobovaní kraja menšiu úlohu.

Dodávka elektrickej energie pre obec Valaliky je zabezpečená z vonkajšieho 22 kW vzdušného Vedenia, 22 kW prípojkou. Na uvedené vedenie sú napojené distribučné transformovne – zásobujú bývanie, vybavenosť a výrobné zariadenia. Prevádzka navrhovanej činnosti nie je napojená na rozvody elektrickej energie a napojenie na tieto rozvody nie sú plánované.

Telekomunikácie

Z hľadiska napojenia na telefónnu sieť patrí obec Valaliky do primárnej oblasti Košice (055). Z hľadiska telekomunikačného trhu na tomto území pôsobí niekoľko operátorov. Územie obce je pokryté signálom všetkých mobilných operátorov, ktorí okrem hlasových služieb ponúkajú aj služby dátové. Väčšina domov obce má pevnú telefónnu linku.

Zásobovanie plynom

Územím Košického kraja prechádza medzištátny plynovod (MŠP) Bratstvo DN 700 PN 64 a sústava tranzitných plynovodov 3 x DN 1200 PN 75,1 x DN 1400 PN 75, 2 x DN 1400 PN 75. Jeho trasa vedie z Ukrajiny cez územie SR okresmi Michalovce – Trebišov – Košice – okolie – Rožňava. V okrese Košice – okolie je trasa vedená v južnej časti okresu (avšak mimo územia navrhovanej činnosti).

Obec Valaliky je plynofikovaná, kapacita je postačujúca, má dostatočnú rezervu aj do budúcnosti. Lokalita navrhovanej činnosti nebude napojená na rozvod plynu.

Zásobovanie vodou a kanalizácia

Zásobovanie vodou Okres Košice – okolie zásobuje pitnou vodou Východoslovenská vodárenská spoločnosť (VVS), ktorá vymedzuje diaľkový privod vody z vodnej nádrže Starina a celý bilančný koridor skupinových vodovodov. Podiel VVS na zásobovaní Košického kraja je až 91,4%. Rozhodujúcim spotrebiskom je mesto Košice. Najvyššia zásobovanosť obyvateľov z verejného vodovodu (k 1.1.2007) v rámci kraja je v okrese Košice I – IV, najnižšia v okrese Košice – okolie, kde z verejných vodovodov je zásobovaných len 59,05% obyvateľov, čo je hlboko pod krajským aj celoslovenským priemerom.

Obec Valaliky je zásobovaná pitnou vodou prostredníctvom vybudovaného rozvodu verejného vodovodu. Zdrojom pitnej vody pre obec je vodovodná sieť mesta Košice, miesto napojenia je vodomerná šachta nad obcou Šebastovce. Prívodné potrubie do obce Valaliky má dĺžku 2 900 m.

Rozvodnú sieť tvoria 3 okruhy:

- vodovodné rady A - B,
- vodovodné rady B - C,
- vodovodné rady C - D a H.

Kanalizácia

Z celkového počtu 772 470 obyvateľov Košického kraja bolo k 1.1.2007 napojených na verejnú kanalizáciu 449 773 obyvateľov, čo je 58,23 %. Na verejnú kanalizáciu s ČOV bolo napojených 439 963 obyvateľov, čo je 55,96%. V porovnaní s celoslovenským priemerom je napojenie na kanalizáciu o 0,57% vyššia a napojenie na kanalizáciu s ČOV o 0,86% vyššia. Avšak väčšina okresov, medzi ktoré patrí aj okres Košice – okolie nedosahujú ani priemernú úroveň kraja v napojenosti na kanalizáciu a kanalizáciu s ČOV. Pri hodnotení napojenosti sídiel na kanalizáciu, resp. kanalizáciu s ČOV je situácia podstatne nepriaznivejšia.

Priemerná úroveň v kraji je pod celoslovenským priemerom v oboch ukazovateľoch. Čo a týka percenta napojenia sídiel v jednotlivých okresoch, tak napojenosť na kanalizáciu resp. na kanalizáciu a ČOV je veľmi rozdielna a nízka od cca 10% do 35%.

Obec má vybudovanú verejnú splaškovú kanalizáciu.

Plastový žľab v posudzovanom objekte chovu teplovodných rýb vyústi do sústavy betónových sedimentačných nádrží, z ktorých sa bude tuhý odpad (dendrit a zvyšky potravy pre ryby) odčerpávať a spracovávať vo fermentore v susednej bioplynke.

Objekt je napojený na vlastnú studňu. Splašková kanalizácia bude vyvedená do existujúcej žumpy.

Zásobovanie teplom

Objekt bude zásobovaný teplom z bioplynovej stanice.

Doprava**Cestná doprava**

Východné Slovensko je napojené na sieť medzinárodného významu cez cestu I/50 (E50) Žilina – Poprad – Prešov – Košice – Medzilaborce – hranica s Ukrajinou. Okrem tejto je východné Slovensko napojené na sieť medzinárodného významu cez cesty I. triedy č. 68 (E71) v trase Košice – hranica Maďarskej republiky – smer Miskolc, Budapešť a č.18 (E 371), ktoré umožňujú prepojenie na Poľsko, Maďarsko a Ukrajinu.

V okrese sú dva cestné hraničné priechody do Maďarskej republiky – v Milhosti a Hostovciach. Obec Valaliky je dopravne sprístupnená prostredníctvom cesty III. triedy č.

06821 Barca – Valaliky – Čaňa, ktorá sa pripojuje na nadradenú cestu I. triedy č. 68 v Barci a cez komunikáciu III. triedy č. 5524 Ždaňa – Nižná Myšľa aj na cestu II. triedy č. 552 smer Veľké Kapušany. Z uvedenej osovej komunikácie obce III. triedy č. 06821 sa priamo v obci odpája miestna cestná prípojka III. triedy č. 06822 Valaliky – Kokšov-Bakša.

Lokalita navrhovanej činnosti je vzdialená cca 8 km od Košíc a cca 12 km od hraničného priechodu do MR. Na prímestskú autobusovú dopravu je obec napojená troma linkami SAD v oboch smeroch, prevažne na Košice – mesto a USSK. Areál navrhovanej činnosti je na prieťah cesty I. triedy, vzdialený cca 500 m, napojený prostredníctvom miestnych komunikácií.

Vzhľadom k tomu, že obec leží v širšom záujmovom pásme mesta Košíc, bezprostredne sa budú tangovať tieto nadradené nadregionálne dopravné siete:

- 1) Výhľadový rýchlostný obchvat mesta Košíc, ako súčasť tzv. južnej diaľkovej trasy Košice – Rožňava- Zvolen-Bratislava, s prepojením na pripravovanú diaľnicu D1- pri Košických Olšanoch,
- 2) Výhľadové pripojenie uvedeného obchvatu mesta na radiálny cestný ťah I-68 Košice – Miškolec-Budapešť s rozšírením na výkonnú 4-prúdovú komunikáciu, s nadregionálnou nadväznosťou s SJ smere na Poľskú republiku.
- 3) Očakávané zvýšenie medzinárodnej tranzitnej dopravy z Poľska do Maďarska v danom koridore vyžaduje rozšírenie železničnej trate na dvojkoľajovú elektrifikovanú s dobudovaním hraničnej priechodovej stanice v Čani.

Železničná doprava

Územím Košického kraja vedú významné železničné ťahy:

- základný železničný ťah štátna hranica s UA – Čierna nad Tisou – Košice – Žilina – Bratislava, využívaný na nákladnú a osobnú dopravu. Trať tvorí západo – východnú dopravnú os košického kraja s celoštátnym a medzinárodným významom, je súčasťou európskeho koridoru č. V (C-E 40). Trať neprechádza územím obce.
- železničná širokorozchodná trať štátna hranica s UA – Maťovce – Haniska pri Košiciach, jednokolejová, elektrifikovaná, využívaná len na nákladnú dopravu.

Územie obce Valaliky tanguje v jej severnej časti - južný železničný ťah Košice – Zvolen – Bratislava, využívaný na nákladnú a osobnú dopravu. Trať neprechádza územím obce. Na prímestskú železničnú osobnú dopravu, tangujúcu obec v jej západnej časti, je obec napojená prostredníctvom jednokolejnej elektrifikovanej železničnej trate č. 419 Košice – Valaliky – Čaňa – hranica Maďarskej republiky. Poloha železničnej stanice (zastávky) ku centru obce je nevyhovujúca a je potrebné ju výhľadovo premiestniť a patrične technicky vybaviť.

Zastavaným územím obce, ani areálom navrhovanej činnosti neprechádza železničná trať.

Letecká doprava

Najbližšie medzinárodné letisko sa nachádza cca 6 km južne od Košíc, je vzdialené cca 10 km od obce Valaliky. Jeho využitie sa v súčasnosti orientuje na civilnú vnútroštátnu dopravu, medzinárodnú osobnú a nákladnú dopravu. Ďalšie linky najmä medzinárodné sú nepravidelné a lietajú do všetkých častí sveta (turistické, podnikateľské, preprava tovaru a pod.).

Na území okresu Košice – okolie sa v súčasnosti nachádza 8 prevádzkovaných letísk pre letecké práce v poľnohospodárstve, lesnom a vodnom hospodárstve. Najbližšie k riešenému územiu poľné letisko Haniska.

Hromadná doprava obyvateľov

Dopravu obyvateľov do okolitých obcí, resp. do krajského sídla Košice zabezpečuje verejná autobusová doprava spoločnosti SAD – Košická dopravná spoločnosť, a.s., Košice a železničná osobná doprava na trati č. 419.

Rekreácia a cestovný ruch

Okres Košice – okolie charakterizujú dobré podmienky pre vidiecky cestovný ruch a agroturistiku, pobyt v lesnom prostredí, cykloturistiku, zimné športy ako aj letnú turistiku a pobyt pri vode.

V najbližšom okolí obce Valaliky tieto možnosti poskytujú okolité štrkoviská a rieka Hornád.

V širšom okolí sú to napr. jaskyne Slovenského a Aggtelekského krasu, Herlianský gejzír, Zádielska dolina, bioklimatické kúpele v Štóse, atď. Podmienky pre mestský a kultúrno-poznávací cestovný ruch poskytuje neďaleké krajské mesto Košice. Územie navrhovanej činnosti nie je využívané ako rekreačná oblasť a s podobnou funkciou sa v tejto lokalite ani v budúcnosti neuvažuje.

Kultúrohistorické hodnoty územia

Jedinou historickou pamiatkou v obci je rímskokatolícky kostol. Začal sa stavať v roku 1771, pretože starý kostol, ktorý tu predtým stál, už bol priestorovo nepostačujúci. Za finančnej podpory jágerského biskupa Karola Esterházyho a cisára Jozefa II. a tiež z darov veriacich bol v r. 1786 dokončený. Kostolná veža bola opravená a dostavaná v r. 1800. Spočiatku mala veža štíhlu a vysokú strechu, ktorá bola neskôr prebudovaná na nízku stanovu. Po údere blesku v roku 1935 a následnej oprave, spojenej s rekonštrukciou, dostala veža dnešnú podobu. Pod týmto kostolom je krypta, ku ktorej v súčasnosti nie je prístup. Ak by sa potvrdilo, že krypta pod dnešným kostolom je totožná s kryptou spomínanou v roku 1771, potom dnešný kostol leží na mieste starého murovaného kostola. Kostol je postavený v neskorobarokovom štýle s klasicistickými prvkami. Ide o jednoloďovú stavbu so segmentovým uzáverom presbytéria, s pristavanou sakristiou a do štítového priečelia situovanou predstavanou vežou. Interiér je zaklenutý pruskými klenbami. Z čias stavby kostola pochádza obraz znázorňujúci patrónov kostola Všetkých svätých. Z tohto obdobia pochádzala aj iluzívna maľba, ktorá bola v r. 1965 premaľovaná. Zo začiatku 19. stor. pochádza Riegerov osem-registrový organ.

Archeologické a paleontologické náleziská

V obci Valaliky, ani v jeho blízkom okolí nie je známy výskyt archeologických a paleontologických nálezisk.

III. 4 SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA

Na kvalitu ovzdušia majú podstatný vplyv emisná záťaž, meteorologické podmienky a rozptylové podmienky, ktoré ovplyvňuje najmä orografia.

V dotknutom území, vzhľadom na rovinatý charakter územia, sú rozptylové podmienky dobré, ale dôsledkom veternosti dochádza k prenosu znečistenia na väčšie vzdialenosti. Kvalitu ovzdušia resp. stav znečistenia ovzdušia ovplyvňuje predovšetkým činnosť veľkých priemyselných zdrojov znečisťovania ovzdušia. Z veľkých stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia sa na celkovom znečistení ovzdušia v okrese Košice – okolie najvýraznejšie podieľa spoločnosť U. S. Steel Košice, s.r.o. (okres Košice II) nachádzajúci sa cca 18 km západne od areálu navrhovanej činnosti, t.j. v ich širšom ochrannom pásme. Spoločnosť je jednou z najvýznamnejších stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia emisiami TZL (2 368,3 t, NO_x 5 856 t a CO 66 935 t v roku 2009), druhým najväčším

zdrojom znečisťovania ovzdušia emisiami SO₂ (7 821,9 t v roku 2009) v rámci SR. Najväčší prevádzkovateľ stacionárneho zdroja znečisťovania ovzdušia nachádzajúci sa v okrese Košice – okolie je V.S.H., a.s., Turňa nad Bodvou, ktorý v rámci okresu dosahuje najvyššiu produkciu emisií NO_x (960,6 t v roku 2009) v okrese. Ďalším významným prevádzkovateľom, s najvyššou produkciou emisií TZL v okrese, je spoločnosť Carmeuse Slovakia, s.r.o., Slavec, závod Včeláre, ktorý v roku 2009 vyprodukoval 102,5 t emisií TZL.

Celkový vývoj produkcie emisií základných znečisťujúcich látok v rokoch 2006 – 2009 v okrese Košice – okolie mal klesajúcu tendenciu. Na celkovom znečistení ovzdušia sa tiež podieľajú stredné a malé zdroje znečisťovania ovzdušia a stále viac aj automobilová doprava, predovšetkým v hlavných dopravných koridoroch vedená cez obytné zóny obcí, ktorá spôsobuje zvyšovanie množstva plynných emisií z výfukových plynov a sekundárnu prašnosť. Hodnotenie kvality ovzdušia vyplýva zo zákona 137/2010 Z.z. o ovzduší v znení neskorších predpisov.

Kritériá kvality ovzdušia sú uvedené vo vyhláške Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia. Východiskom pre hodnotenie kvality ovzdušia sú výsledky meraní koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré realizuje SHMÚ na staniciach Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia.

V rámci Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia sa v Košickom kraji nachádzajú monitorovacie stanice uvedené v nasledovnej tabuľke. Jediná monitorovacia stanica v okrese Košice – okolie je situovaná JZ od hodnoteného územia, v obci Veľká Ida.

Hodnotené územie nie je súčasťou vymedzenej oblasti riadenia kvality ovzdušia. Navrhovaná činnosť nebude zdrojom znečisťovania ovzdušia.

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Kvalita povrchových vôd

Znečistenie povrchových vôd je zapríčinené vypúšťaním znečistených priemyselných odpadových vôd a splaškových odpadových vôd do povrchových tokov.

Kvalita povrchových vôd je hodnotená na základe výsledkov systematického sledovania v rámci monitoringu kvality povrchových vôd, ktorý zabezpečuje SHMÚ Bratislava. Povrchové vody v širšom dotknutom území navrhovanej činnosti patria do povodia rieky Hornád. Kvalita toku Hornád má v hornom úseku po Spišskú Novú Ves pomerne dobrú kvalitu, s výnimkou CHSKCr. V ďalšom svojom toku priberá prítoky, v ktorých sú prekračované limitné hodnoty dusíkatých látok, mikrobiologických ukazovateľov a vyskytujú sa aj obsahy ťažkých kovov. Hornád pod mestom Košice je atakovaný splaškovými a priemyselnými odpadovými vodami produkovanými mestom Košice a znečistením, ktoré prinášajú jeho ľavostranné prítoky Torysa a Olšava. Kvalita vodného toku Torysa je negatívne ovplyvňovaná priemyselnými a splaškovými odpadovými vodami mesta Prešov a prítoku Sekčov. V odberných miestach na toku Hornád – Ždaňa a Hidasnémeti (mimo územia SR) sa kumuluje znečistenie z celého povodia. V tomto úseku sú prekročené množstvá mikrobiologických ukazovateľov, CHSKCr, dusíkatých látok, Mn, ťažkých kovov, chloroformu, 1,1,2-trichlóretylénu a adsorbovateľných organicky viazaných halogénov.

Vplyvom navrhovanej činnosti sa nepredpokladá znečistenie povrchových vôd. Územie navrhovanej činnosti ani jeho okolie nie je v priamom kontakte s povrchovými recipientmi. Lokalitou navrhovanej činnosti nepreteká žiaden povrchový tok.

Kvalita podzemných vôd

Sledovanie kvality podzemných vôd je zabezpečované monitorovacou sieťou SHMÚ, ktorú tvoria vrty základnej siete, využívané pramene resp. využívané vrty. Kvalita

podzemných vôd v rámci Košického kraja sa sleduje v 3 útvaroch podzemných vôd v kvartérnych sedimentoch a v 16 útvaroch podzemných vôd v predkvartérnych horninách.

Monitoringom v roku 2009 boli preukázané prekročené limitné hodnoty určené NV vo všetkých útvaroch podzemných vôd zasahujúcich do Košického kraja. Kvalita podzemných vôd v okrese Košice – okolie je negatívne ovplyvňovaná priemyselnou a poľnohospodárskou činnosťou, boli preukázané zvýšené koncentrácie dusíkatých látok, chloridov, amónnych iónov, ťažkých kovov a organických látok. Priamo v dotknutom území sa nenachádza pravidelne sledovaný objekt (vrt, studňa) prostredníctvom ktorého by bolo možné vyhodnotiť kvalitu podzemnej vody.

Vplyvom navrhovanej činnosti sa nepredpokladá znečistenie podzemných vôd.

Odpady

Vzhľadom na charakter hospodárskej činnosti v k. ú. Valaliky, sa na produkcii odpadov obce podieľa predovšetkým komunálna sféra, v menšej miere priemyselná sféra a poľnohospodárstvo.

Produkcia KO obce sa podieľa 1,04 % na produkcii KO okresu Košice – okolie. Spôsob nakladania s KO je v obci riešený v zmysle platnej legislatívy, je uvedený vo všeobecne záväznom nariadení obce. Obyvatelia sú vybavení dostatočným počtom smetných nádob (na 1 RD pripadá min.1 smetná nádoba objemu 110 l). Odvoz KO je zmluvne zabezpečovaný a realizovaný v pravidelných intervaloch. Dvakrát ročne je organizovaný zber veľkorozmerného odpadu. Obec pravidelne likviduje divoké skládky vznikajúce v zastavanom území obce, aj mimo neho.

Obce okresu Košice – okolie využívajú pre spaľovanie KO spaľovňu odpadov regionálneho významu v Kokšov – Bakši, prevádzkovanú spoločnosťou KOSIT, a.s. Košice, vzdialenú cca 3 km od obce Kechnec.

Na území obce nie sú prevádzkované žiadne skládky odpadov.

Prevádzka navrhovanej činnosti bude producentom KO. Tuhý odpad (dendrit a zvyšky potravy pre ryby) sa bude odčerpávať a spracovávať vo fermentore v susednej bioplynke.

Hluk

Podľa Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí sa hodnotí hluková záťaž vo vonkajších priestoroch.

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí sa pohybujú v rozmedzí 45 – 70 dB (A), podľa kategórie územia I až IV a korigujú sa podľa miestnych podmienok, denného obdobia a podľa povahy hluku. Podľa poznatkov zdravotníctva hluková hladina 65 dB (A) predstavuje hranicu, od ktorej začína byť negatívne ovplyvňovaný vegetatívny nervový systém.

Z regionálneho hľadiska je najvýznamnejším zdrojom hluku doprava. Najväčší podiel na tom má cestná doprava, menší železničná a letecká doprava. Za hlavný zdroj hluku v posudzovanom území je možné považovať cestnú dopravu, predovšetkým na frekventovanej ceste I. triedy č. 68 a železničnú dopravu, ktorých trasa vedie mimo zastavaného územia obce.

Systematické sledovanie zaťaženia obyvateľstva hlukom sa na území SR (ani v okrese Košice – okolie) nevykonáva. Dostupné sú len výsledky z meraní vykonaných z náhodných meraní. Statický zdroj hluku sa v riešenom území nenachádza.

Prevádzka navrhovanej činnosti, v súvislosti so svojim charakterom, nebude zdrojom hluku v posudzovanom území. Nárast frekvencie dopravy dôsledkom predmetnej prevádzky sa predpokladá o 2 autá za týždeň.

Zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia nielen ekonomickej, sociálnej a environmentálnej situácie, ale podstatnú úlohu majú priame faktory, ktoré vychádzajú z výživových návykov, životného štýlu, úrovne zdravotnej starostlivosti a pod.

Ukazovateľ strednej dĺžky života patrí k základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, v ktorom sa odrážajú ekonomické, sociálne a pracovné, životné a kultúrne podmienky.

Syntetickým ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života, t. j. nádej na dožitie. Po roku 1991 pokles celkovej úmrtnosti, ale najmä dojčenskej a novorodeneckej sa prejavil v predĺžení strednej dĺžky života pri narodení. Nádej na dožitie pri narodení u mužov v roku 2003 dosiahla 69,76 roka a u žien prekročila už hranicu 77,62 rokov. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi sa stredná dĺžka života pri narodení u mužov aj žien mierne zvýšila. Napriek uvedenému vývoju v poslednom období, úroveň úmrtnosti obyvateľstva, najmä u mužov v strednom veku zostáva naďalej celospoločenským problémom.

V porovnaní s predošlými rokmi bol zaznamenaný mierny nárast strednej dĺžky života. V okrese Košice – okolie dosahuje u mužov 67,15 a u žien 76,64.

-Pôrodnosť - Košický kraj patrí k regiónom s najvyššou pôrodnosťou. Najviac detí na 1000 obyvateľov sa rodí v okresoch s najvyšším podielom rómskeho obyvateľstva, medzi ktoré patrí aj okres Košice – okolie (13,31%). Tento ukazovateľ je obdobný ako v okresoch Spišská Nová Ves a Gelnica.

Najnižšiu pôrodnosť v kraji dosahuje okres Košice IV (9,18%). - potratovosť - počet samovoľných potratov na 1000 žien vo fertilnom veku v Košickom kraji je nad úrovňou priemeru SR. Okres Košice – okolie a Trebišov patrí medzi okresy kraja s najvyššími hodnotami. - novorodenecká (perinatálna) úmrtnosť a dojčenská úmrtnosť – napriek tomu, že v Košickom kraji dochádza k podstatnému zníženiu novorodeneckej a dojčenskej úmrtnosti, hodnoty v prepočte na 1000 živonarodených detí vysoko nad hranicou priemeru SR stále udržiavajú Košický kraj na prvej priečke. Nepriaznivá situácia je predovšetkým v okresoch Trebišov, Košice – okolie, Michalovce, Košice II a Gelnica.

- **Počet ochorení** - k najčastejšie diagnostikovaným chorobám obyvateľov okresu Košice – okolie, podobne ako v celej SR, patria choroby obehovej sústavy, nádorové ochorenia, diabetické ochorenia, psychické, psychosomatické choroby, choroby dýchacieho ústrojenstva, poranenia, otravy a niektoré vonkajšie príčiny chorobnosti.
- **Celková úmrtnosť (mortalita)** patrí k základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, je závislá aj od vekovej štruktúry obyvateľstva, odráža ekonomické, životné, pracovné a iné podmienky obyvateľstva. Zvýšená je úmrtnosť najmä u mužov v produktívnom veku. Podiel jednotlivých úmrtí v okrese Košice - okolie sa nevymyká z celoslovenského trendu. Hlavnými príčinami smrti sú kardiovaskulárne ochorenia a nádorové ochorenia.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

IV.1. Požiadavky na vstupy

Dotknutá parcela č. 1281 je vedená ako zastavané plochy a nádvoria, z toho dôvodu navrhovaná činnosť si nevyžaduje záber poľnohospodárskej pôdy a jej vyňatie z PPF.

Voda

V súčasnosti je v objekte inštalovaný existujúci rozvod pitnej vody.

Voda je dôležitým činiteľom v rybníkárstve. Má poskytovať dobré prostredie rybám i organizmom, ktoré sú rybou potravou. Pre prevádzku bude potrebné dopĺňať vodu cca o 8 m³, v 2-3 –dňových intervaloch príp. týždenne. Jej množstvo je predovšetkým závislé od množstva chovu rýb v odchovných nádržiach.

Zdrojom vody bude existujúca studňa a novo vybudovaná retenčná nádrž pri posudzovanom objekte. Doba chovu pre získanie trhovej hmotnosti 1,5 kg je približne 5 mesiacov.

Ostatné surovinové a energetické zdroje

Pre chov je potrebné zabezpečiť kvalitné krmivo. Podľa overených skúsenosti je predpokladané ako základné krmivo používať Biomar, (v súčasnej dobe najkvalitnejšie krmivo), ktoré sa bude uskladňovať v oddelenej miestnosti haly.

Vykurovanie

Na vykurovanie sa bude využívať teplo z blízkej bioplynovej stanice.

Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Predmetný areál je napojený na verejné komunikácie. Vstup do haly je z jestvujúcej spevnenej plochy cez jestvujúce brány areálu. Zriadením prevádzky sa počet zamestnancov nezvýši v takej miere, aby bolo potrebné zriadenie nových parkovacích miest v rámci areálu. Areál je komunikačne jednoducho prístupný z cesty III. triedy.

Nároky na pracovné sily

Prevádzku bude zabezpečovať 1 pracovník – muž v osemhodinovej jednozmennej pracovnej dobe. Navrhovanou činnosťou vznikajú 1 – 2 nové pracovné miesta.

IV.2 Údaje o výstupoch (napr. zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície)**Zdroje znečisťovania ovzdušia počas prevádzky**

Mobilným zdrojom znečistenia ovzdušia počas prevádzky bude automobilová doprava zabezpečujúca napr. dovoz krmiva pre ryby, vývoz odpadov, pohyb dopravných mechanizmov v rámci areálu, ktorá zvýši emisnú záťaž pozdĺž príjazdových komunikácií a v samotnom areáli len nepatrne. Za plošné zdroje znečisťovania ovzdušia možno považovať existujúce spevnené manipulačné plochy. Prístupové komunikácie možno považovať za líniové zdroje znečisťovania ovzdušia. *Z technológie chovu rýb nebudú vypúšťané do ovzdušia žiadne škodlivé látky.*

Emisie z odpadu z prevádzky sú minimalizované tak, že sú zhromažďované v chladiacom boxe a pravidelne odvážané na ich zneškodnenie v bioplynovej stanici v Kokšov - Bakša, čím sa zabráňuje rozkladnému procesu živočíšneho tkaniva.

Odpadové vody

Odvedenie splaškových vôd bude do existujúcej žumpy s objemom . Žumpa je riešená ako vodotesná bezodtoková podzemná, určená na dočasné uskladnenie splaškových vôd. Vývoz splaškových vôd bude na ČOV. Voda z technológie sa recirkuluje a prečisťuje sa v biofiltri.

Odpadové vody z technológie budú odvádzané prípojkou do novovybudovanej sedimentačnej nádrže, odkiaľ bude zabezpečný odber sedimentu do fermentorov v bioplynovej stanici.

Odpady

Odpady vznikajúce počas výstavby

Riešenie nakladania s odpadmi počas výstavby navrhovanej činnosti bude riešené v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.

V priebehu sa predpokladá vznik týchto odpad, ktorý bude zaradený podľa vyhlášky č. 365/2015 Z. z. MŽP SR :

15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O
15 01 02	Obaly z plastov	O
17 01 01	Betón	O
17 02 03	Plasty	O
17 01 07	Zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O
17 04 05	Železo a oceľ	O
17 04 11	Káble a iné ako uvedené v 17 0410	O
17 06 04	Izolačné materiály iné ako uvedené v 170601 a 170603	O
17 08 02	Stavebné materiály na báze sadry, iné ako uvedené v 170801	O

Na základe druhov vzniknutých odpadov počas výstavby, je potrebné na stavenisko umiestniť veľkoobjemový kontajner, kde sa budú zhromažďovať odpady a pravidelne budú odvázané oprávnenou organizáciou na najbližšiu skládku vyhradenej pre nie nebezpečný odpad resp. inertný odpad. Zhodnotiteľné odpady sa budú zbierať oddelene od ostatných a zabezpečí sa ich opätovné využitie.

Nakladanie s odpadmi počas prevádzky navrhovanej činnosti

Starostlivosť o produkované odpady, ktorých vznik súvisí bezprostredne s prevádzkou navrhovanej činnosti, bude zabezpečovať prevádzkovateľ stavby. Odpad zatriedi podľa katalógu odpadov a zabezpečí umiestnenie vhodných nádob na zber odpadu a následne zabezpečí jeho odvoz na miesto zhodnotenia, alebo zneškodnenia. Zberné nádoby budú umiestnené na spevnených plochách, ktoré budú označené.

Pôvodca odpadov bude dodržiavať ustanovenia zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Evidencia množstiev a druhov produkovaných odpadov bude vykonávaná v zmysle platnej legislatívy. K žiadosti o kolaudačné rozhodnutie stavebník doloží príslušnému okresnému úradu, odb. ŽP potvrdenie o prevzatí stavebného odpadu na povolenú skládku, resp. na využitie ako druhotnej suroviny.

Odpady, ktoré vzniknú počas prevádzky

Pôvodca odpadov bude dodržiavať ustanovenia zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Evidencia množstiev a druhov produkovaných odpadov bude vykonávaná v zmysle platnej legislatívy.

Počas prevádzky bude dochádzať k produkcii odpadov, ktoré môžeme podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov začleniť nasledovne:

Predpokladané druhy odpadov vznikajúcich počas prevádzky:

Po zahájení prevádzky celého komplexu služieb sa bude nakladať s nasledovnými druhmi odpadov:

16 02 13	Vyradené el. zariadenia obsahujúce nebezp. časti iné ako v 16 02 09 – 16 02 12	N
18 02 02	Odpady, ktorých zber a zneškodňovanie podliehajú osobitným požiadavkám Z hľadiska prevencie nákazy	N
19 08 01	Zhrabky z hrablic	O
19 08 12	Kaly z biologickej úpravy prie.vôd iné ako uvedené v 190811	O
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O

Vzniknuté odpady budú zneškodňované na základe zmluvného vzťahu medzi pôvodcom odpadu a firmou oprávnenou na nakladanie s príslušným druhom odpadu.

Pri chove rýb vznikajú odpady:

a/Tuhé sedimenty na dne nádrží, pozostávajúce z exkrementov rýb a zvyškov krmiva. V zmysle zákona o odpadoch č. 79/2015 Z. z. bude tento odpad spracovaný vo fermentore.

b/ Ďalším odpadom sú možné uhynuté ryby. Tieto odpady sa budú skladovať v kafilérskych boxoch v zvlášť vyhradenom priestore a v mraziacom boxe. Ich likvidácia bude zabezpečená v zmysle NV SR č. 279/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy, týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov, v zmluvnom kafilérnom zariadení.

c/ Komunálny odpad bude zabezpečený prostredníctvom obce Valaliky. Na zhromažďovanie odpadov pred ich zneškodnením príp. zberom, bude vyhradený, stavebne ohraničený priestor, kde budú uložené kontajnery na zmesový komunálny odpad a vyseparované zložky zhodnotiteľných odpadov.

Hluk, hygiena pracovného prostredia, bezpečnosť práce

Navrhovaná činnosť neprodukuje nadmerný hluk. Počas prevádzky sa neuvažuje s prevádzkovaním zariadení, ktoré by boli zdrojom hluku a vibrácií nad mieru, ktorá by obťažovala okolie prevádzky, ani nad mieru, ktorá by obťažovala obyvateľov samotnej obce a to aj vzhľadom na dostatočné vzdialenosti od obytnej zástavby.

Navrhovateľ pri prevádzkovaní je povinný dodržiavať zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášku MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov

V zmysle zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia má prevádzkovateľ povinnosť pred uvedením priestorov do užívania vypracovať prevádzkový poriadok a posudok o riziku, na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku (NR SR č.115/2006 Z.z.) Prevádzkovateľ je ďalej povinný dodržiavať aj ostatné platné právne predpisy na úseku ochrany verejného zdravia.

Žiarenie a iné fyzikálne polia

Počas prevádzky sa nepredpokladajú žiadne výstupy na úrovni žiarenia alebo iných fyzikálnych polí.

Teplo, zápach a iné výstupy

Nepredpokladá sa šírenie zápachu a tepla mimo územie prevádzky uzatvoreného areálu. Vo prevádzkových priestoroch je po mechanickej očiste a oplachu vykonaná pravidelná dezinfekcia priestorov. Emisie z odpadu z prevádzky sú minimalizované tak, že sú zhromažďované v chladiacom boxe a pravidelne odvážané zmluvným partnerom na ich zneškodnenie v kafilérii, čím sa zabraňuje rozkladnému procesu živočíšneho tkaniva.

IV. 3. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Pod hodnotením vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie rozumieme priame alebo nepriame účinky činnosti na životné prostredie a kultúrne dedičstvo dotknutého územia. Predmetom hodnotenia sú významné vplyvy stanovené napr. podľa kritéria veľkosti, intenzity a časovej miery. Rozlišujeme vplyvy priaznivé (pozitívne) a vplyvy nepriaznivé (negatívne). Kritérium tohto členenia vplyvov je predstava človeka o priaznivej kvalite životného prostredia a záujem na jej udržaní. Predmetom hodnotenia sú však predovšetkým nepriaznivé vplyvy, pre ktoré sa navrhujú opatrenia.

Vplyvy na prírodné, horninové prostredie a nerastné suroviny

Vzhľadom na povahu posudzovanej činnosti a jej umiestnenie nepredpokladáme žiadne vplyvy na geologické a geomorfologické pomery lokality. Zmenu navrhovanej činnosti v porovnaní so súčasným stavom preto hodnotíme ako *nevýznamný vplyv na geologické a geomorfologické pomery lokality*.

Vplyvy na klimatické pomery a ovzdušie

Realizáciou nedôjde k zmene ani závažnému ovplyvneniu klimatických pomerov v dotknutom území v porovnaní so súčasným stavom. Na základe predpokladaného množstva znečistenia ako aj vzhľadom k veterným pomerom lokality možno považovať vplyv na *imisnú situáciu územia za nevýznamnú*.

Vplyvy na dopravu

Intenzita dopravy po realizácii navrhovanej činnosti v danom území *je nevýznamná*, uvažuje sa s pohybom max. 2 nákladných áut týždenne.

Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Vzhľadom na množstvo odpadových vôd produkovaných v rámci prevádzky možno vplyv na kvalitu povrchových vôd považovať za minimálny.

Voda z technológie sa recirkuluje a prečisťuje sa v biofiltri. Odpadové vody z technológie sú odvádzané kanalizačnou prípojkou do sedimentačnej nádrže a využívajú sa pre riedenie substrátu v susednej bioplynovej stanici.

Navrhovanou činnosťou nebudú ovplyvnené hydrologické a hydrogeologické pomery dotknutého územia a kvantitatívne a kvalitatívne pomery povrchových a podzemných vôd. Pravdepodobnosť kontaminácie podzemnej vody hrozí len v dôsledku neštandardných situácií v doprave – uvoľnenie palív a olejov z motorových vozidiel následkom nehôd, zlého technického stavu vozidiel a podobne. V štandardných prevádzkových podmienkach nie je predpoklad kontaminácie podzemných ani povrchových vôd. Vplyvy na povrchové a na podzemné vody hodnotíme ako *málo významné*.

Vplyvy na pôdu

Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy. Kontaminácia pôdy sa nepredpokladá, počas výstavby aj prevádzky predstavuje takéto

ovplyvnenie iba riziko, pri náhodných, havarijných situáciách (únik ropných látok z dopravných prostriedkov a pod.) *Vplyvy hodnotíme ako nevýznamné.*

Vplyvy na krajinu, chránené územia , genofondové lokality a biodiverzitu

Uvažovaná navrhovaná činnosť nevyvoláva konflikty tohto druhu.

Na ploche riešeného územia sa *nenachádzajú* chránené ani inak vzácne druhy drevín. Taktiež na jeho ploche nie je zaznamenaný výskyt vzácných, resp. kriticky ohrozených rastlinných taxónov alebo vzácných a kriticky ohrozených druhov drevín.

Vplyvy na živočíšstvo

Vplyvy na živočíšstvo hodnotíme na základe jeho súčasného výskytu v riešenom území a jeho bezprostrednom okolí. Vzhľadom na stupeň urbanizácie prostredia a súčasné využívanie pozemku sa v súčasnosti v riešenom území vyskytujú prevažne mobilné druhy živočíchov s vyššou tendenciou k synantropii adaptované na rušivé vplyvy z okolia , napr. z prevádzky bioplynovej stanice.

Vzhľadom na charakter použitej technológie navrhovaná činnosť bude bez vplyvu.

Vplyvy na krajinu - štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz

Súčasný stav dotknutého územia a jeho blízkeho okolia predstavujú ľudskou činnosťou významne pozmenené biotopy, ktoré sú pod trvalým vplyvom ľudskej aktivity v zastavanom území. Vzhľadom na tieto skutočnosti *sa nepredpokladá výskyt vzácných či ohrozených druhov živočíchov v dotknutom území.*

Navrhovaná činnosť bude realizovaná na jestvujúcich plochách areálu, v existujúcej hale a nezasiahne do chránených biotopov. Nedôjde k zmene vplyvu na krajinu a scenériu. *Vplyv hodnotíme ako nevýznamný.*

Vplyvy na obyvateľstvo a urbanizované prostredie

Navrhovaná činnosť nie je zdrojom rizikových látok, ktoré by sa mohli prejavovať na zdravotnom stave obyvateľstva a v súvislosti s realizáciou zámeru nepredpokladáme významné vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva.

Počas prevádzky sa nezvýšia významným spôsobom emisie znečisťujúcich látok, hluku a žiarenia a je predpoklad, že negatívne neovplyvní zdravie a celkovú kvalitu života obyvateľov. Riziko ovplyvnenia zdravia obyvateľov haváriami, resp. následkami neštandardných stavov neexistuje, pretože posudzovaná činnosť je lokalizovaná mimo obytnej zóny a nie je typická pre nebezpečné situácie spojené s významnejším uvoľňovaním nebezpečných látok do prostredia. Počas prevádzky neočakávame ani nadmerný nárast hluku. *Vplyvy hodnotíme ako málo významné.*

Iné vplyvy

Prevádzka bude mať spracovaný Prevádzkový poriadok. Pri prácach je nutné dodržiavať BOZ pri práci a zákon č. 124/2006 o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Pri dodržaní technologických postupov a bezpečnostných predpisov sú riziká málo pravdepodobné. Realizácia navrhovanej činnosti svojím prevedením a umiestnením predstavuje pre životné prostredie dotknutého územia zdroj len málo významných nepriaznivých vplyvov. Súčasne všetky vyvolané nepriaznivé vplyvy vykazujú charakteristiky vplyvov zmierniteľných vhodne nastavenými eliminačnými a ochrannými opatreniami.

Synergické a kumulatívne vplyvy

Neočakávame vznik synergických a kumulatívnych vplyvov v dotknutom území. Rozsah a charakter predpokladaných vplyvov vyvolaných realizáciou navrhovanej zmeny je minimálny a nie je predpoklad ich zväčšenia prípadne vyvolania iných vplyvov ani pri súbahu ostatných existujúcim či plánovanými investíciami v území.

IV.4 HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK

Zdravotné riziká pracovníkov podieľajúcich sa na realizácii stavby súvisia predovšetkým s organizáciou prác a dodržiavaním podmienok pracovnej disciplíny. V území nie sú vo forme kontaminácie zložiek životného prostredia identifikované žiadne škodlivé látky, ktoré by mali nebezpečné vlastnosti schopné poškodzovať organizmus.

Samotná prevádzka nie je výrazným zdrojom znečisťujúcich látok, ani pôvodcom stresujúcich faktorov, či iných negatívnych vplyvov v takej miere, pri ktorej by sa dali predpokladať negatívne dopady na zdravotný stav obyvateľstva. Samozrejým predpokladom je dodržanie všetkých bezpečnostných, technických a legislatívnych podmienok prevádzkovania a prevádzkovania potravinárskej prevádzky. Vzhľadom na charakter činnosti a na podmienky plnenia prísnych hygienických predpisov sú zdravotné riziká pre zamestnancov prevádzky minimálne.

Pri zabezpečovaní a realizácii preventívnych opatrení na ochranu zdravia vychádza zo zákonných požiadaviek na ochranu zdravia, vyplývajúce zo zákonníka práce, zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákona NR SR č.124/2006 Z. z. o BOZP a NV SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami, súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci a podľa NR SR č. 300/2007 Z.z., ktorým sa mení NR SR č.355/2006 Z.z.

Vzhľadom na činnosť prevádzky, prevádzkovateľ posúdi činnosti a vypracuje, resp. aktualizuje súčasné dokumenty a dokumentáciu; prevádzkový poriadok a posudok o riziku :

- podľa § 12 NV SR č.115/2006 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku, v znení neskorších predpisov, v platnom znení,
- podľa NV SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci, v znení neskorších predpisov, v platnom znení,
- podľa NV SR 83/2013 Z.z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci.

Vzhľadom na charakter činnosti, pracovné postupy, materiálové vstupy a výstupy z činnosti a hlavne jej umiestnenie, je *negatívny dopad na obyvateľov obce zanedbateľný*.

IV. 5. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA BIODIVERZITU A NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Vplyvy navrhovanej činnosti na veľkoplošné a maloplošné chránené územia sa nebudú vyskytovať z dôvodu, že navrhovaná činnosť nezasahuje a v jej bezprostrednom okolí sa nevyskytujú žiadne veľkoplošné ani maloplošné chránené územia (v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov).

Na ploche riešeného územia platí 1. stupeň územnej ochrany prírody a krajiny.

Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na chránené územia, výtvory a pamiatky situované v širšom okolí stavby neboli identifikované.

Riešené územie navrhovanej činnosti nezasahuje do žiadnej vodohospodársky chránenej oblasti ani do vyhlásených pásiem hygienickej ochrany podzemných vôd (v zmysle

zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov). Vplyv navrhovaného polyfunkčného komplexu na lokality chránených vodohospodárskych oblastí a pásma hygienickej ochrany podzemných / povrchových vôd nachádzajúcich sa v širšom okolí areálu stavby budú vzhľadom na vzdialenosť a situovanie navrhovanej činnosti v urbanizovanom území nulové.

Výstavbou a prevádzkou navrhovanej činnosti nebudú dotknuté kultúrne a historické pamiatky ani paleontologické, archeologické náleziská či geologické lokality situované v širšom okolí navrhovanej činnosti. Taktiež navrhovaná činnosť nezaberá a ani sa nedotýka ochranných pásiem chránených území.

Vzhľadom na vzdialenosť areálu od spomínaných chránených území, funkčné riešenie stavby a trasovanie dopravy mimo kontaktu so spomínanými chránenými územiami predpokladáme, že výstavba aj prevádzka navrhovanej činnosti nebude mať negatívny vplyv na priaznivý stav biotopov a druhov rastlín a živočíchov, ktoré sú predmetom ochrany lokalít Natura 2000. Významné negatívne vplyvy stavby na lokality Natura 2000 neboli identifikované.

Riešené ani hodnotené územie navrhovanej činnosti nie je v prekryve s územím zaradeným do zoznamu Ramsarského dohovoru o mokradiach, z tohto dôvodu bude vplyv navrhovanej činnosti na mokradné spoločenstvá lokalizované v jej širšom okolí nulový.

Vplyvy hodnotíme ako nevýznamné.

IV.6. POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBNIA

Navrhovaný areál je situovaný v k.ú Valaliky, okres Košice – okolie.

Navrhovaným riešením budú dodržané všetky právne predpisy platné pre ochranu životného prostredia.

Potenciálne vplyvy na zložky prírodného prostredia, prípadne zdravotný stav obyvateľstva z dôvodu umiestnenia prevádzky chovu rýb boli identifikované v predchádzajúcej kapitole. Použité technológie a dodržiavanie právnych noriem veterinárnej starostlivosti limitujú riziko poškodenia alebo ohrozenia zložiek životného prostredia počas prevádzky. Z hľadiska časového priebehu pôsobenia navrhovanej činnosti konštatujeme, že vplyvy navrhovanej činnosti nebudú významne a dlhodobo negatívne pôsobiť na žiadnu zo zložiek životného prostredia vrátane človeka .

IV. 7 PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE

Z navrhovanej činnosti nebudú vznikať vplyvy presahujúce štátne hranice. Navrhovaná činnosť svojim rozsahom, umiestnením a vplyvmi nespĺňa kritériá podľa prílohy č. 14 k zákonu č. 24/2006 Z. z..

IV. 8 VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ (SO ZRETEĽOM NA DRUH, FORMU A STUPEŇ EXISTUJÚCEJ OCHRANY PRÍRODY, PRÍRODNÝCH ZDROJOV, KULTÚRNYCH PAMIATOK)

V predchádzajúcich kapitolách boli popísané vplyvy navrhovanej činnosti. Nepredpokladáme vznik takých vyvolaných súvislostí, ktoré by mohli spôsobiť vplyvy v dotknutom prostredí s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia a vzhľadom na

druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov a kultúrnych pamiatok v riešenom území a jeho okolí.

Nosným ťažiskom navrhovanej činnosti je chov teplovodných rýb.

Potenciálne vplyvy na zložky prírodného prostredia, prípadne zdravotný stav obyvateľstva z dôvodu umiestnenia prevádzky chovu rýb boli identifikované v predchádzajúcej kapitole. Použité technológie a dodržiavanie právnych noriem veterinárnej starostlivosti limitujú riziko poškodenia alebo ohrozenia zložiek životného prostredia počas prevádzky. Z hľadiska časového priebehu pôsobenia navrhovanej činnosti konštatujeme, že vplyvy navrhovanej činnosti nebudú významne a dlhodobo negatívne pôsobiť na žiadnu zo zložiek životného prostredia vrátane človeka.

Na základe vyššie uvedeného nepredpokladáme významné negatívne kumulatívne vplyvy v danom území spôsobené prevádzkou navrhovanej činnosti.

IV. 9 ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Riziká počas výstavby navrhovanej činnosti

Stavba bude musieť byť realizovaná pod trvalým dohľadom stavebného dozoru. Počas výstavby môžu vzniknúť málo pravdepodobné, v minimálnom rozsahu a aj to bežné riziká, nehody súvisiace priamo so stavebnou činnosťou. Ich vylúčenie je podmienené dodržiavaním platných právnych predpisov týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Riziká počas prevádzky navrhovanej činnosti

Prevádzkové riziká spojené s navrhovanou činnosťou sú predstavované len vznikom nehody, avšak tieto riziká sú eliminovateľné dodržaním prevádzkových, organizačných a bezpečnostných predpisov a pracovnej disciplíny.

Možné riziko predstavuje požiar, v tejto súvislosti bude vypracovaný projekt požiarnej ochrany, ktorý vychádza z nutnosti minimalizovania možného vzniku a rozšírenia požiaru, ochrany ľudských životov a zníženia škôd spôsobených požiarom.

Iné riziká

Z hľadiska výsledkov environmentálneho hodnotenia vplyvov činnosti konštatujeme, že nie sú nám známe ďalšie zásadné problémy, o ktorých by neexistovali potrebné informácie a prijateľné návrhy na ich riešenie.

IV. 10 OPATRENIA NA ZMERNENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Z pohľadu tohto zámeru nenavrhujeme žiadne územnoplánovacie opatrenia. Navrhovaná činnosť nie je v rozpore platným územným plánom dotknutého sídla.

Na dotknutom území sa nenachádzajú objekty štátnej ochrany prírody. Chránené rastliny ani živočíchy sa na území stavby nevyskytujú. Kultúrne pamiatky v okolitých obciach sú natoľko vzdialené, že nedôjde k ich negatívnemu ovplyvneniu.

Navrhovaná činnosť nebude mať variantné riešenia, nakoľko uvedená technológia je presne daná. Riešený je len jeden variant a nulový variant. Okresný úrad Košice – okolie upustil od variantného riešenia zámeru podľa § 22 ods. 6 zákona č.24/2006 Z.z..

Účelom opatrení je predchádzať, zmierniť, minimalizovať alebo kompenzovať očakávané (predpokladané) vplyvy činnosti (priame, nepriame, kumulatívne), ktoré môžu vzniknúť počas jej výstavby, prevádzky (v štandardnom a neštandardnom režime, t. j. aj počas havárií).

Na základe vykonaného hodnotenia vplyvov výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti vyplýva, že v ďalšom procese prípravy a realizácie bude potrebné vykonať niektoré opatrenia z hľadiska prevencie a minimalizácie negatívnych účinkov činnosti na životné prostredie:

- zabezpečiť pravidelnú kontrolu a údržbu zariadení
- zabezpečiť registráciu prevádzky v zmysle platných právnych predpisov na úseku veterinárnej starostlivosti
- zabezpečiť likvidáciu odpadov vznikajúcich počas prevádzky v zmysle platných právnych predpisov
- pri prevádzke chovu rýb dodržiavať všetky platné právne predpisy na úseku ochrany životného prostredia, na úseku veterinárnej starostlivosti, ochrany verejného zdravia
- akceptovať odporúčania, návrhy a záväzky vyplývajúce z priebehu procesu posudzovania vplyvov v rozsahu, v akom budú premietnuté do vyjadrení, stanovísk a rozhodnutí príslušných orgánov.

Opatrenia sa po ich akceptácii včleňujú do rozhodovacieho procesu a stávajú sa súčasťou ďalších konaní o povoľovaní činnosti. Umiestnenie technológie sa bude realizovať na základe projektovej dokumentácie v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebného zákona) v znení neskorších predpisov. Dokumentácia stavby, na základe ktorej sa bude zámer realizovať, bude obsahovať všetky požiadavky na prijatie takých opatrení, aby sa zmiernili možné nepriaznivé vplyvy.

Vyjadrenia k technicko – ekonomickej realizovateľnosti

Navrhované opatrenia sú z technického aj ekonomického hľadiska realizovateľné.

IV.11 POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA, AK BY SA ČINNOSŤ NEREALIZOVALA (NULOVÝ VARIANT)

Zámer bol vypracovaný v jednom variante. Okresný úrad, odbor starostlivosti o životného prostredia Košice - okolie, na základe žiadosti navrhovateľa, upustil od variantného riešenia, listom č. OU-KS - OSZP – 2017/ 015142 zo dňa 30.11.2017 (viď príloha č. 5).

V prípade, že sa navrhovaná činnosť nezrealizuje, zostane riešené územie v súčasnom stave so súčasnými vstupmi a výstupmi do všetkých zložiek životného prostredia, jeho charakteristika a popis sa nachádza v kap. III.

V prípade nerealizovania navrhovanej činnosti ostane zachovaný súčasný stav, t.j. hala bude nevyužitá.

IV.12 POSÚDENIE SÚLADU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI S ÚZEMNO PLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTMI

Obec Valaliky má platný územný plán obce, ktorý bol schválený v r. 1994 a aktualizovaný zmenami a doplnkami č.1 v r. 2003 a zmenami a doplnkami č.2. v r. 2009 a zmenami a doplnkami č.3 v r. 2013 a č. 4 v r. 2016.

Na základe územného plánu obce Valaliky zmena č. 2 (11/2003) je posudzovaná parcela v platnom ÚP obce zaradená ako:

- C. areál ŠM - existujúci areál ŠM, ktorého hygienické ochranné pásmo z titulu nevhodného umiestnenia zasahuje obytné územie, navrhuje ÚPN obce Valaliky - ZaD na zmenu funkcie a jeho areál navrhuje využívať pre podnikateľské aktivity, plochy nezávadnej výroby a skladové plochy, oproti pôvodnému územnému plánu redukuje plochy RD z titulu kolízie z existujúcim židovským cintorínom.

IV. 13 ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV

Navrhovaná činnosť je v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov zaradená do procesu zisťovacieho konania. Predložený zámer je komplexným materiálom posudzujúcim odhadované vplyvy plánovaných činností v danej lokalite. Návrhy, podmienky alebo odporúčania, ktoré vyplývajú zo stanovísk k zámeru, budú vyhodnotené a na základe relevantnosti uplatnené v materiáloch orgánov štátnej správy a samosprávy v rámci následných povolovacích procesov.

Na základe získaných výsledkov možno konštatovať, že navrhovaná činnosť v posudzovanom území neprináša významné environmentálne dopady, pre ktoré by bolo potrebné stanoviť ďalší postup hodnotenia vplyvov na životné prostredie.

Z hľadiska vplyvu na životné prostredie a z celospoločenského úžitku je navrhovaný variant činnosti prijateľný a realizovateľný.

O záujmovom území je v súčasnosti dostatočné množstvo informácií, na základe ktorých možno konštatovať, že všetky okruhy problémov boli identifikované a riešené. Obdobné konštatovanie platí aj pre samotný zámer navrhovanej činnosti, keď boli dostatočne identifikované takmer všetky parametre súvisiace s jeho výstavbou ako aj vstupy a výstupy. Niektoré parametre zámeru navrhovanej činnosti budú spresnené v neskoršom štádiu povoľovania činnosti podľa osobitných predpisov, no ide o také údaje, ktoré žiadnym spôsobom neovplyvnia environmentálne charakteristiky dotknutých zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľov.

Na základe vykonaného hodnotenia vplyvov odporúčame ukončiť proces EIA v štádiu zisťovacieho konania. Pripomienky k tomuto zámeru navrhujeme zapracovať v rámci povoľujúceho konania.

Podľa získaných podkladov a spracovaných terénnych prieskumov ako aj výsledkov analýzy predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia nepovažujem za potrebné ďalšie podrobné posudzovanie vplyvu navrhovanej činnosti „Teplovodné rybné hospodárstvo Valaliky“ na kvalitu životného prostredia.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Zámer bol vypracovaný v jednom variante. Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie Košice - okolie, na základe žiadosti navrhovateľa, upustil od variantného riešenia, listom č. OU-KS-OSZP-2017/015142 z 30.11.2017.

V zmysle jednotlivých ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov navrhovateľ predkladá zámer: „Teplovodné rybné hospodárstvo Valaliky“ obsahujúci jeden technický variant a nulový variant. Na základe listu Okresného úradu Košice - okolie, odboru starostlivosti o životné prostredie bolo upustené od variantného riešenia. Preto je možné vzájomne porovnať iba jeden navrhovaný realizačný a tzv. nulový variant, t. j. keby sa činnosť nerealizovala. Proces posudzovania vplyvov predkladaného zámeru je v štádiu predprojektovej prípravy zameraný hlavne na jeho environmentálnu prijateľnosť v danom území.

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pri tvorbe súboru kritérií je nutné definovať najvýznamnejšie environmentálne aspekty, t.j. tie oblasti, ktoré sú pre navrhovanú činnosť a prostredie, do ktorého je umiestnená relevantné.

2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty.

Na základe súboru kritérií na výber optimálneho variantu možno konštatovať, rozdiel medzi kvalitou a kvantitou vplyvu navrhovaného variantu a nulovým variantom je minimálny, pričom je logické, že navrhovaná činnosť bude mať vplyv (pozitívny a negatívny) na určité zložky životného prostredia a zdravie obyvateľov, avšak dôležité že nebude navrhovanou činnosťou narušená ekologická stabilita a únosnosť jednotlivých zložiek životného prostredia, resp. životného prostredia ako celku poprepájaného vzájomnými interakciami.

Ako už bolo uvedené v predchádzajúcej kapitole, realizácia činnosti nevytvára z pohľadu vplyvov na životné prostredie riziká, ktoré by závažne ovplyvnili parametre jednotlivých zložiek životného prostredia dotknutého územia, nebude mať teda žiadny významný negatívny vplyv na kvalitu životného prostredia dotknutého územia.

Viackriteriálne posudzovanie vplyvu investícií na životné prostredie je možné uplatniť len pri viac variantnom riešení. Pre potreby posúdenia tohto zámeru vzhľadom k jednovariantnosti je preto výber optimálneho variantu zúžený len na zhodnotenie vhodnosti realizácie navrhovaného variantu v danom území.

Vzhľadom na to, že predmetná činnosť neohroží súčasný stav životného prostredia v danej lokalite, bude realizovaná v poľnohospodárskom areáli, v existujúcej hale, preto je predmetom hodnotenia len **variant nulový a jeden variant riešenia**.

Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

V procese posudzovania vplyvov na životné prostredie neboli identifikované žiadne potenciálne závažné negatívne vplyvy, ktoré by v dôsledku realizovania navrhovanej činnosti významne ovplyvňovali kvalitu životného prostredia. *Posudzovaný realizačný variant považujeme z hľadiska jeho vplyvov na životné prostredie za realizovateľný.*

Chov rýb v špeciálnych objektoch nerybníčného typu je novým odvetvím v rybárstve, vyznačuje sa s vysokou intenzitou výroby v obmedzenom priestore pri optimálnej kvalite vody a ďalších technologických parametrov intenzívneho chovu rýb. Na uspokojenie existujúceho dopytu však nie je dostatok voľne žijúcich rýb, mäkkýšov a kôrovcov. Udržateľný rybolov je úzko spojený s chovom rýb. Len vďaka obom metódam súčasne je možné vyprodukovať dostatok rýb na uspokojenie požiadaviek rastúcej svetovej populácie bez toho, aby sa ohrozila dlhodobá budúcnosť voľne žijúcich rýb.

Prednosti rybochovného objektu

- chov rýb v riadenom prostredí,
 - optimálne podmienky pre život rýb,
 - použitie plnohodnotných krmív a tým optimalizácia rastu, tvorby prírastkov a minimalizácia strát,
 - moderné technologické a stavebné riešenie,
 - nová technológia chovu (bez vplyvu klimatických zmien a dĺžky vegetačného obdobia),
- v praxi osvedčené a ucelené technológie odchovu rýb,
- vysoká koncentrácia rýb na jednotke plochy a objemu,
 - intenzívna výmena vody zabezpečujúca optimálne životné podmienky,
 - úsporné riešenie využitia vodných zdrojov,

- dobrá hygiena prostredia a systematická veterinárna prevencia ,
- vysoká úroveň odborného riadenia
- možnosť výlovu rýb bez ohľadu na vegetačné obdobie
- kontinuálna produkcia čerstvých, biologicky a nutrične vysoko hodnotných potravín v kontrolovaných podmienkach výroby,
- nové možnosti spracovania rýb a zdroje surovín pre potravinársky, kozmetický a farmaceutický priemysel,
- zvýšenie výroby rybích produktov,
- zvýšené hospodárske prosperity regiónu.

Moderné metódy chovu rýb v riadených podmienkach zabezpečí do budúcnosti požadovaný nárast produkcie pre pokrytie zvyšujúcich sa spotrieb rýb pre výživu človeka i pre udržanie alebo obnovenie poškodených populácií rýb vo voľných vodách.

Navrhované riešenie nebude významne zaťažovať životné prostredie, neohrozuje zdravie obyvateľstva, nezasahuje do území NATURA 2000, ani prvkov územného systému ekologickej stability. Nebude mať významný vplyv na scenériu krajiny, produkciu odpadov, odpadových vôd, špeciálne nároky na odber energií, vody, nároky na dopravu a iné surovinové zdroje, horninové prostredie, podzemné a povrchové vody.

Na základe vykonaného hodnotenia vplyvov na životné prostredie odporúčame ukončiť proces EIA v štádiu zisťovacieho konania. Pripomienky k tomuto zámeru musia byť rešpektované.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

- Príloha č. 1: Situácia stavby
Príloha č. 2 : Pôdorys 1. NP – nový stav
Príloha č. 3 : Splašková kanalizácia – 1. NP
Príloha č. 4: Pohľady
Príloha č. 5 : Upustenie variantu riešenia

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

V procese hodnotenia vplyvov zámeru činnosti sa vychádzalo zo známych publikovaných informácií o území, vrátane dokumentácií environmentálnych, z dostupných podkladov o technológii a zariadeniach, z konzultácií a skúseností s obdobnými zámermi činnosti, ako aj z ďalších právnych a odborných podkladov.

Pri spracovaní zámeru boli použité metódy - zber podkladov, zisťovania v teréne, analýzy, následné syntetické spracovanie, mapové, textové a grafické podklady.

Zoznam použitých materiálov:

- Zmeny a doplnky č. 3 a č. 4 územného plánu obce Valaliky, marec 2013, november 2016
- Regionálna geologická mapa Slovenska, M. Kališ et al., 1996, GS SR – Bratislava, Vysvetlivky ku geologickej mape Slánskych vrchov a Košickej kotliny 1: 50 000 – j. časť,
- Košice – Biotická a abiotická zložka životného prostredia, výsledky a ich využitie,
- Mrázová, M., Labantová, J.: Zdravotná situácia Košíc a jej vzhľad k rizikovým geofaktorom zborník rozšírených abstraktov z konferencie v Košiciach 21.- 22.3.2001,
- Hodnotenie kvality povrchových vôd za obdobie 2003-2004, Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. Banská Štiavnica OZ Košice, 2005,
- Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2004, Slovenský hydrometeorologický ústav, Bratislava, 2005,
- Údaje o vodohospodárskej a investičnej výstavbe a prevádzke na Slovensku, Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava, 2005,

- Hydroekologický plán povodia Hornádu, MŽP SR, 2002,
- Vybrané demografické údaje (KSŠÚ v Košiciach),
- Súpis pamiatok na Slovensku. Obzor, Bratislava, 1968,
- Regionálny územný systém ekologickej stability Košického regiónu, Kravčík a kol., 1993,
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Košice – mesto, Húsenicová a kol., 1995,
- Správa o kvalite ovzdušia a podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní v SR, SHMÚ, MŽP SR, 2000-2002,
- Mrázová, M., Labantová, J.: Zdravotná situácia Košíc a jej vzhľad k rizikovým geofaktorom - zborník rozšírených abstraktov z konferencie v Košiciach 21.- 22.3.2001,

Webové stránky

www.enviro.gov.sk, www.enviroportal.sk, www.geology.sk, www.hlukovamapa.sk,
www.mapy.atlas.sk, www.minzp.sk, www.pamiatky.sk, www.podnemapy.sk, www.shmu.sk,
www.sopsr.sk, www.statistics.sk, www.telecom.gov.sk, www.uzis.sk

VII.2 Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov.

Pri hodnotení súčasného stavu i očakávaných vplyvov boli všetky kvantifikovateľné aj nekvantifikovateľné charakteristiky posudzované na základe konfrontácie s požiadavkami všeobecne záväzných právnych predpisov a príslušných predpisov orgánov štátnej správy.

VII.3 Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy zámeru a posudzovaní jeho predpokladaných vplyvov.

Zámer je spracovaný po obsahovej a štruktúrálnej stránke podľa Prílohy č. 9 zákona č. 24/2006 Z. z. Informácie pre spracovanie zámeru boli čerpané z odbornej literatúry, z meraní a hodnotení týkajúcich sa danej lokality, z verejne dostupných zdrojov. Dokumentácia navrhovanej činnosti akceptuje funkčné využitie plôch a s tým spojené štruktúralne zmeny. Ďalší stupeň dokumentácie bude vyhotovený v súlade s platnými všeobecnými a špeciálnymi predpismi a predložený povoľujúcemu orgánu.

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Košice, december 2017

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

Svojím podpisom potvrdzujem, že údaje obsiahnuté v zámere vychádzajú z najnovších poznatkov o stave životného prostredia v dotknutom území a že žiadna dôležitá skutočnosť, ktorá by mohla negatívne ovplyvniť životné prostredie nie je vedome opomenutá.

IX.1 Spracovateľ zámeru

Ing. Jarmila Kočíšová, PhD. Krakovská 13, 040 11 Košice

- *odborne spôsobilá osoba pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa vyhlášky MŽP SR č.113/ 2006 Zúz., č. osvedčenia 196/97-OPV.*

IX.2 POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV PODPISOM (PEČIATKOU) SPRACOVATEĽA ZÁMERU A PODPISOM (PEČIATKOU) OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Ing. Jarmila Kočíšová, PhD.
spracovateľ zámeru

Ing. Jozef Mičúch
navrhovateľ